

Hallituksen esitys Eduskunnalle tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Genevessä 21 päivänä toukokuuta 2003 tehdyn tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen. Sopimuksen tavoitteena on suojella nykyisiä ja tulevia sukupolvia tupakan kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen tuhoisista seurauksista terveydelle, yhteiskunnalle, taloudelle ja ympäristölle.

Sopimus kuuluu Euroopan yhteisössä jaetun toimivallan piiriin. Sopimuksen määräyksistä osa kuuluu jäsenvaltioiden ja osa yhteisön tai molempien yhteiseen toimivaltaan.

Suomen voimassa oleva oikeus täyttää sopimuksessa sopimusvaltioille asetetut vaati-

mukset. Tämän takia esityksessä ei ehdoteta muutoksia Suomen voimassa olevaan lainsäädäntöön.

Esitykseen sisältyy lakiehdotus sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Sopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun 40 maata on sen ratifioinut. Sopimus tulee Suomen osalta voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, kun Suomi on tallettanut ratifiointiasiakirjansa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus Suomen osalta.

SISÄLLYSLUETTELO

ESITYKSEN PÄÄASIAALLINEN SISÄLTÖ	1
SISÄLLYSLUETTELO	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1. Johdanto	3
2. Nykytila.....	3
3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset.....	4
4. Esityksen vaikutukset.....	4
5. Asian valmistelu	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1. Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön	6
2. Lakiehdotusten perustelut	13
3. Voimaantulo	13
4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys	13
LAKIEHDOTUS.....	16
tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO)	
puitesopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten	
voimaansaattamisesta.....	16
LIITE	17
VIITTEET	58

YLEISPERUSTELUT

1. Johdanto

Tupakointi on kehittyneissä maissa yksi suurimpia ja kehitysmaissa nopeasti kasvava kansanterveydellinen riskitekijä. Maailman taloudellinen yhdentyminen on luonut suosittu edellytykset tupakan markkinoinnille kaikkialla. Kansalliset terveystoimet eivät ole riittäviä tupakan haittojen torjumiseksi.

Neuvotteluprosessi alkoi vuonna 1999 Maailman terveysjärjestön (WHO) 52. yleiskokouksen antamalla päätöslauselmalla tupakoinnin torjuntaa koskevan puitesopimuksen, jäljempänä *sopimus*, laatimisesta (Framework Convention on Tobacco Control, FCTC). Neuvottelut käynnistyivät lokakuussa 2000 Genevessä kansainvälisen neuvotteluelimen International Negotiating Body (INB) ensimmäisessä kokouksessa. Neuvotteluissa olivat mukana lähes kaikki Maailman terveysjärjestön jäsenmaat sekä Euroopan yhteisöjen komissio. Suomi on toiminut koko prosessin ajan aktiivisesti vahvan tupakoinnin torjuntaa koskevan sopimuksen aikaansaamiseksi.

Sopimus hyväksyttiin yksimielisesti 21 päivänä toukokuuta 2003 WHO:n yleiskokouksessa Genevessä. Yleiskokouksessa pidetyssä Euroopan yhteisön puheenvuorossa todettiin, että Euroopan yhteisö pyrkii aloittamaan sopimuksen ratifioinnin valmistelut mahdollisimman nopeasti. Sopimus on ollut ja tulee olemaan avoinna allekirjoituksia varten Genevessä 16.–22.6.2003 ja New Yorkissa 30.6.2003–29.6.2004. Allekirjoitusten jälkeen alkaa ratifiointiprosessi. Sopimus astuu voimaan 90. päivänä sen jälkeen, kun 40 maata on sen ratifioinut. Sopimuksen on tähän mennessä allekirjoittanut 118 maata, toistaiseksi vain 16 on ratifioinut sen.

2. Nykytila

Tupakan terveyshaittojen torjunta perustuu

valtioiden kansalliseen lainsäädäntöön. Euroopan yhteisöllä on kuitenkin tähän tähtävä yhteisölainsäädäntöä. Sopimus on monenkeskinen kansanterveyteen keskittyvä sopimus. Se vahvistaa maailmanlaajuisia yhteistyötä tupakoinnin vähentämiseksi. Sopimus on laaja-alainen ja se sisältää artikloja, jotka koskevat muun muassa tupakkatuotteiden mainontaa, myyntiä, pakkausmerkintöjä, laitonta kauppaa, ympäristön tupakansavulle altistumista ja verotusta. Eniten sopimuksesta hyötyvät maat, joilla on vähän tai ei lainkaan omaa kansallista tupakkalainsäädäntöä.

Sopimuksen asettamat velvoitteet ovat osittain suositusluontoisia ja osittain vähimmäisehtoja, joita sopimuksen ratifioineiden maiden tulee noudattaa. Sopimustekstissä valtioita rohkaistaan toteuttamaan pidemmälle meneviä toimenpiteitä. Jokaista maata koskeva yleisvelvoite on määräajoin päivittää ja arvioida kokonaisvaltaisia, kansallisia tupakoinnin vähentämisstrategioita, suunnitelmia ja ohjelmia.

Sopimus kuuluu Euroopan yhteisössä jaetun toimivallan piiriin. Toimivalta sisältyksymyksissä kuuluu osin kansalliseen, osin yhteisen toimivallan piiriin. Yhteisön puolelta sopimusneuvotteluita hoitavat Euroopan yhteisön komissio neuvoston valtuuttamina yhteistyössä neuvoston nimeämän erityiskomitean kanssa perustamissopimuksen 300 artiklan 1 kohdan mukaisesti. Käytännössä kyseinen komitea muodostui neuvoston terveysryhmästä, jossa yhteisön kaikki jäsenmaat ovat edustettuina. Komission tuli neuvotteluissa lisäksi noudattaa neuvoston sille antamia neuvotteluohjeita. Euroopan yhteisö ja Suomi allekirjoittivat sopimuksen 16 päivänä kesäkuuta 2003 yhtenä ensimmäisistä sopimuspuolista. Euroopan unionin neuvosto päättää sopimuksen hyväksymisestä määränemmistöllä. Sopimuksen hyväksymisprosessin lopuksi kansalliset ratifiointipäätökset ovat tarpeellisia.

Suomen voimassa oleva oikeus täyttää so-

pimuksessa sopimusvaltioille asetetut vaatimukset. Tämän takia esityksessä ei ehdoteta muutoksia Suomen voimassa olevaan lainsäädäntöön. Ahvenanmaan maakunnassa sovelletaan maakunnan omaa tupakkalakia (tobakslag för landskapet Åland AFS 64/1997).

3. Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen tavoitteena on vähentää tupakointia pysyvästi ja suojella ihmisiä tupakan savulle altistumiselta. Sopimus tähtää kansanterveyden edistämiseen maailmanlaajuisesti ja siinä käsitellään monenlaisia tupakoinnin torjuntaan liittyviä kysymyksiä. Sopimus on luonteeltaan kehys sopimus, jonka pohjalta voidaan hyväksyä lisäpöytäkirjoja tulevaisuudessa.

Esityksen tavoitteena on hankkia eduskunnan hyväksyminen sopimukselle. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

4. Esityksen vaikutukset

Suomessa tupakointia, tupakkatuotteiden myyntiä, mainontaa sekä verotusta säännellään yksityiskohtaisesti kansallisella lainsäädännöllä: laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (693/1976), jäljempänä *tupakkalaki*, asetus toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (225/1977), sosiaali- ja terveysministeriön asetus tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten merkinnöistä sekä haitta-aineiden määräistä ja mittausmenetelmistä sekä testauslaboratorioista (641/2002), valmisteverotuslaki (1469/1994) ja tupakkaverosta annettu laki (1470/1994). Kansallinen lainsäädäntö on Euroopan yhteisön säädösten mukainen. Asiasta on annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tupakkatuotteiden mainontaa ja sponsorointia koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämisestä 2003/33/EY, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi tupakkatuotteiden valmistamista, esittämistä ja myyntiä koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnol-

listen määräysten lähentämisestä 2001/37/EY ja Euroopan neuvoston televisiotoimintaa koskevien jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettu direktiivi 89/552/ETY sellaisena kuin se on muutettuna Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 97/36/EY.

Lisäksi on annettu valmiste- ja tupakkaverotuksesta seuraavat direktiivit: neuvoston direktiivi valmisteveron alaisia tuotteita koskevasta yleisestä järjestelmästä sekä näiden tuotteiden hallussapidosta, liikkumisesta ja valvonnasta 92/12/ETY, neuvoston direktiivi savukkeiden verojen lähentämisestä 92/79/ETY, neuvoston direktiivi muun valmistetun tupakan kuin savukkeiden verojen lähentämisestä 92/80/ETY ja neuvoston direktiivi muista valmistetun tupakan kulutukseen kohdistuvista veroista kuin liikevaihtoveroista 95/59/EY.

Suomen lainsäädäntö on sopimuksen mukainen, eikä sopimus edellytä muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Sopimuksen 16 artiklan mukaan tulee pyrkiä kieltämään savukkeiden pienet pakkaukset, joiden ostamiseen alaikäisillä on paremmat taloudelliset mahdollisuudet. Tupakkalain muutosesitys on suunniteltu annettavaksi eduskunnalle syysistuntokauden 2004 aikana, siinä ehdotetaan tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten vähimmäiskooksi 20 savuketta.

Sopimuksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia Suomelle. Sopimus suosittaa tupakan verovapaan myynnin kieltämistä tai rajoittamista matkailijoille, mutta se ei edellytä muutoksia Ahvenanmaalla käyvien alusten verovapaan myynnin nykykäytäntöön.

5. Asian valmistelu

Euroopan yhteisön ja jäsenvaltioiden edustajat osallistuivat WHO:n kansainvälisen neuvotteluelimen (International Negotiating Body, INB) työskentelyyn. Euroopan yhteisön kannat valmisteltiin neuvoston ja sen terveystöryhmän kokouksissa.

Suomen kannanmäärittely ja neuvotteluihin osallistuminen valmisteltiin laaja-alaisessa kansallisessa työryhmässä, jonka sosiaali- ja terveysministeriö asetti 21 päivänä kesäkuuta 2000. Alustava kannanmuodostus tapahtui EU-asiain komitean alaisessa terveysasioita

käsittelevässä jaostossa (EU33). Puitesopimusta on käsitelty EU-asioiden komiteassa ja EU-ministerivaliokunnassa.

Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt asiassa lausuntoja valtiovarainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä, kauppa- ja teollisuusministeriöltä sekä oikeusministeriöltä. Ahvenanmaan maakuntahallitus on antanut asiasta lausunnot 5 päivänä huhtikuuta 2001 ja 27 päivänä syyskuuta 2002. Ahvenanmaan maakuntahallitus on lausunnoissaan todennut, että Ahvenanmaalla käyvien alus-

ten tupakkatuotteiden verovapaa myynti tulee säilyttää. Hallituksen esityksestä on pyydetty lausunnot ulkoasianministeriöltä, oikeusministeriöltä, valtiovarainministeriöltä, maa- ja metsätalousministeriöltä ja kauppa- ja teollisuusministeriöltä. Lausunnoissa esitetyt näkökohdat on pyritty ottamaan huomioon.

Hallituksen esitys on lähetetty Ahvenanmaan maakuntahallitukselle. Maakuntapäivien hyväksyminen itsehallintolain 59 §:n 2 momentin mukaisesti haetaan normaalissa järjestyksessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sopimuksen sisältö ja suhde Suomen lainsäädäntöön

Johdanto. Sopimuksen johdannossa sopimuksen sopimuspuolet, jäljempänä *sopimuspuoli*, antavat etusijan oikeudelleen suojella kansanterveyttä ja tunnustavat, että tupakan käytön leviäminen on maailmanlaajuinen ongelma, jolla on vakavia seurauksia kansanterveydelle.

1 artikla. Sopimuksessa käytetyt termit. Artiklassa määritellään sopimuksessa käytetyt keskeiset termit.

2 artikla. Suhde muihin sopimuksiin ja lailisiin asiakirjoihin. Artiklassa sopimuspuolia kannustetaan ryhtymään sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen ulkopuolisiin toimenpiteisiin ihmisten terveyden suojelemiseksi. Sopimuspuolet saavat asettaa vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä sopimuksessa ja sen lisäpöytäkirjoissa ja samalla yhdenmukaisia niiden kanssa ja kansainvälisten lakien kanssa. Sopimuspuolilla on myös oikeus solmia kahden – tai monenvälisiä sopimuksia, jotka liittyvät tähän sopimukseen ja sen lisäpöytäkirjoihin ja täydentävät niitä ja ovat yhdenmukaisia tästä sopimuksesta ja sen lisäpöytäkirjoista aiheutuvien velvoitteiden kanssa. Kyseisistä sopimuksista on ilmoitettava sopimuspuolikokoukselle.

3 artikla. Tavoite. Sopimuksen tavoitteena on suojella nykyisiä ja tulevia sukupolvia tupakan kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen tuhoisista seurauksista terveydelle, yhteiskunnalle, taloudelle ja ympäristölle. Lisäksi tavoitteena on laatia puitteet tupakoinnin torjuntaa koskeville kansallisille, alueellisille ja kansainvälisille toimenpiteille, joiden tarkoituksena on vähentää tupakan käytön ja ympäristön tupakansavulle altistumisen yleisyyttä.

4 artikla. Peruseriaatteet. Artiklan mukaan sopimuspuolien on valistettava ihmisiä tupakan kulutuksen ja ympäristön tupakansavulle altistumisen terveyshaitoista, riippuvuusvaikutuksesta ja hengenvaarallisuudesta ja harkittava toimenpiteitä, joilla ihmisiä suojellaan ympäristön tupakansavulle altistumiselta.

Kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten toimenpiteiden kehittämisessä ja tukemisessa on otettava huomioon, että niiden avulla on tarpeen suojella ihmisiä ympäristön tupakansavulle altistumiselta, torjua tupakkatuotteiden käytön aloittamista, edistää lopettamista ja vähentää tupakointia. Niiden avulla on myös tarpeen edistää alkuperäisasukkaiden ja heidän yhteisöjensä osallistumista tupakanvastaisiin ohjelmiin. Tupakoinnin vastaisten strategioiden laatimisessa otetaan huomioon myös sukupuolikohtaiset riskit.

Yksi sopimuksen osa on kansainvälinen yhteistyö ja erityisesti teknologian, tietämyksen ja taloudellisen avun siirto ja siihen liittyvän asiantuntemuksen tarjoaminen tupakoinnin vastaisten ohjelmien luomiseksi ja toteuttamiseksi.

Artiklan mukaan kattavat monialaiset toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään kaikkien tupakkatuotteiden käyttöä ovat olennaisia, sillä ne torjuvat tupakankulutuksen ja ympäristön tupakansavulle altistumisen aiheuttamaa sairastumista, ennen aikaista vammautumista ja kuolleisuutta.

Myös korvausvastuiden määrittely sopimuspuolien omalla lainkäyttöalueella on tärkeä osa tupakoinnin vastaista toimintaa.

5 artikla. Yleiset velvoitteet. Artiklan mukaan jokaisen sopimuspuolen on laadittava, toteutettava, ajoittain päivitettävä ja tarkistettava kansallisia tupakoinnin vastaisia strategioita, suunnitelmia ja ohjelmia sopimuksen ja allekirjoittamiensa lisäpöytäkirjojen mukaisesti.

Tätä päämäärää varten sopimuspuolien on mahdollisuuksiensa mukaan perustettava ja rahoitettava kansallinen tupakoinninvastainen koordinoitimekanismi tai tietokeskukset, hyväksyttävä ja toteutettava toimenpiteitä ja toimittava yhteistyössä, jotta sopimuspuolet voivat laatia toimintalinjoja tupakan kulutuksen, nikotiiniriippuvuuden ja ympäristön tupakansavulle altistumisen torjumiseksi ja vähentämiseksi.

Artiklan mukaan sopimuspuolien on toimittava tupakoinninvastaisen terveyspolitiikan laatimisessa ja toteuttamisessa siten, että tätä politiikkaa suojellaan tupakkateollisuus-

den etujen tavoittelulta.

Sopimuspuolet toimivat yhteistyössä toisten sopimuspuolien, kansainvälisten ja alueellisten järjestöjen sekä muiden elinten kanssa laatiessaan toimenpiteistä, menettelytavoista ja suuntaviivoista esityksiä sopimuksen ja lisäpöytäkirjojen toimeenpanoa varten.

Sopimuspuolet pyrkivät käytettävissä olevien keinojen ja voimavarojen puitteissa hankkimaan yhteistyössä taloudellisia voimavaroja sopimuksen täytäntöönpanoa varten.

6 artikla. Tupakan kysynnän vähentämiseen tähtäävät hinnoittelu- ja verotustoimenpiteet. Tupakkatuotteiden hinnoittelu – ja verotustoimenpiteet on tehokas keino vähentää tupakan kulutusta erityisesti nuorten keskuudessa. Sopimuspuolien on tarvittaessa kieltävä tai rajoitettava ulkomaanmatkailijoiden verottomien ja tullivapaiden tupakkatuotteiden myyntiä ja maahantuontia. Sopimuspuolien on ilmoitettava tupakkatuotteiden veroprosentit ja tupakan kulutuksen kehityssuunnat sopimuspuolikokoukselle määräaikaissraporteissaan. Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annettu laki (1266/1996) täyttää sopimuksen vaatimukset, sillä artiklassa sopimuspuolille asetettu vaatimus, jonka mukaan sopimuspuolten on tarvittaessa kieltävä tai rajoitettava ulkomaanmatkailijoiden verottomien ja tullivapaiden tupakkatuotteiden myyntiä ja maahantuontia, on suositusluonteinen.

7 artikla. Muut kuin hinnoitteluun liittyvät tupakan kysyntää vähentävät toimenpiteet. Sopimuspuolien on hyväksyttävä ja toteutettava lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä 8-13 artiklojen mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi ja tarvittaessa toimittava yhteistyössä.

8 artikla. Ympäristön tupakansavulle altistumiselta suojeleminen. Tieteelliset tutkimustulokset osoittavat, että ympäristön tupakansavulle altistuminen aiheuttaa sairauksia, kuolemantapauksia ja vammautumista. Altistumista tupakansavulle on ehkäistävä. Artiklan mukaan sopimuspuolien on toteutettava toimenpiteitä, joilla ehkäistään mahdollisimman tehokkaasti altistumista tupakansavulle sisätiloissa sijaitsevilla työpaikoilla,

julkisissa liikennevälineissä, julkisissa sisätiloissa ja tarpeen mukaan muilla julkisilla paikoilla.

Tupakkalain 12 §:ssä tupakointi on kielletty oppilaitoksissa, virastoissa, julkisissa kulkuvälineissä, yleisissä tilaisuuksissa ja työpaikoilla. Tupakkalain 11 a §:ssä ympäristön tupakansavu on luokiteltu syöpävaralliseksi aineeksi, jolta suojaamiseen työssä sovelletaan työturvallisuudesta annettuja säännöksiä. Säännökset täyttävät 8 artiklassa sopimuspuolille asetetut vaatimukset.

9 artikla. Tupakkatuotteiden sisällön sääntely. Sopimuspuolikokous ehdottaa kansainvälisiä elimiä kuultuaan suuntaviivoja tupakkatuotteiden sisältämien aineiden ja niistä tulevien päästöjen mittaamiseksi ja tutkimiseksi. Tuloksia käytetään hyväksi tupakkatuotteiden sisältämien aineiden ja päästöjen sääntelyssä. Jokaisen sopimuspuolen on hyväksyttävä ja toimeenpantava toimenpiteet tupakkatuotteiden sisällön ja päästöjen tutkimiseksi ja mittaamiseksi sekä niiden sääntelemiseksi sikäli kuin kansalliset elimet ovat ne hyväksyneet.

Tupakkalain 6 ja 6 c §:ien säännökset tupakkatuotteiden ainesosista ja niiden mittaamisesta täyttävät artiklassa sopimuspuolille asetetut vaatimukset.

10 artikla. Tupakkatuotteita koskevien tietojen antamisen sääntely. Sopimuspuolien on hyväksyttävä ja toimeenpantava toimenpiteitä, joilla vaaditaan valmistajia ja maahantuojia ilmoittamaan viranomaisille tupakkatuotteidensa sisällöstä ja päästöistä. Tiedot myrkyllisistä aineista ja päästöistä julkistetaan.

Tupakkalain 6 c §:n ja sosiaali- ja terveysministeriön tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkausten merkinnöistä sekä haitta-aineiden määristä ja mittausmenetelmistä sekä testauslaboratorioista annetun asetuksen (641/2002), jäljempänä *merkintäasetus*, säännökset ainesosien ilmoittamisesta ja tiedottamisesta täyttävät artiklassa asetetut vaatimukset.

11 artikla. Tupakkatuotteiden pakkaukset ja pakkausmerkinnät. Sopimuspuolet sitoutuvat kieltämään tupakkatuotteiden harhaanjohtavat pakkausmerkinnät kolmen vuoden sisällä sopimuksen voimaantulosta. Tämänkaltaisia merkintöjä ovat esimerkiksi kevyt,

vähätervainen ja mieto. Ne antavat kuluttajalle väärän vaikutelman, että nämä tuotteet olisivat terveydelle vähemmän haitallisia.

Artiklan sisältö vastaa tupakkalain 7 a §:n harhaanjohtavien merkintöjen kieltämistä koskevaa säännöstä.

Tupakkapakkauksissa on oltava näkyvät terveysvaroitukset. Varoituksen on katettava vähintään 30 prosenttia pakkauksen pääasiallisesta näkyvästä pinta-alasta ja olisi katettava vähintään 50 % pakkauksen pääasiallisesta näkyvästä pinta-alasta. Varoitustekstien tulee vaihdella, ja ne tulee painaa kaikilla maan virallisilla kielillä. Varoitukset voivat myös sisältää kuvia ja kuvamerkkejä. Tupakkapakkauksissa on myös oltava tietoa tupakkatuotteiden olennaisista ainesosista ja päästöistä kansallisten viranomaisten määrittelemällä tavalla.

Tupakkalain 7 §:n ja merkintäasetuksen säännökset varoituserkinnöistä ja niiden koosta täyttävät artiklassa sopimuspuolille asetetut vaatimukset.

12 artikla. Valistus, tiedotus, koulutus ja yleisön tietoisuuden lisääminen. Kaikkien sopimuspuolien on edistettävä ja vahvistettava yleisön tietoisuutta tupakanvastaisuudesta kaikilla käytettävissä olevilla viestintävälineillä. Sopimuspuolien on edistettävä yleisön osallistumista valistus- ja tiedotusohjelmiin, yleisön valistamista tupakan ja ympäristön tupakansavun aiheuttamista terveysriskeistä sekä tupakoinnin lopettamisen ja tupakoimattomuuden eduista. Sopimuspuolien on edistettävä yleisön mahdollisuutta saada tupakkateollisuutta koskevia tietoja. Lisäksi sopimuspuolien on edistettävä tupakoinnin vastaisia koulutusohjelmia, jotka suunnataan eri alojen ammattihenkilöille.

Sopimuspuolien tulee myös edistää julkisen ja yksityisen sektorin laitosten sekä kansalaisjärjestöjen osallistumista tupakoinnin ehkäisemistyöhön sekä yleisön tietoisuutta tupakan tuotannon ja kulutuksen haitoista.

13 artikla. Tupakan mainonta, myynninedistäminen ja tupakkasponsorointi. Sopimuspuolet kieltävät kokonaisuudessaan tupakkatuotteiden mainonnan, myynninedistämisen ja sponsoroinnin viiden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Mainontakiellon tulee koskea myös oman maan rajojen ulkopuolelle leviävää mainontaa. Mai-

nontakiello koskee kaikkia mainontamuotoja, myös epäsuoraa tupakkamainontaa. Jos jonkun sopimuspuolen perustuslaki kieltää tupakkamainonnan täydellisen kieltämisen, tupakkamainontaa rajoitetaan maan perustuslain sallimalla tavalla.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolien on vähintään kiellettävä tupakan mainonta, myynninedistäminen ja sponsorointi, jotka lisäävät tupakkatuotteen suosiota virheellisin tai harhaanjohtavin keinoin tai saattavat antaa virheellisen käsityksen tuotteen ominaisuuksista, terveysvaikutuksista, vaaroista tai päästöistä. Sopimuspuolien on vaadittava, että tupakan mainonnassa, myynninedistämisessä ja sponsoroinnissa on terveysvaroitukset tai varoitukset ja viestit. Sopimuspuolien on rajoitettava suorien tai epäsuorien kannustimien käyttöä, jotka yllyttävät ostamaan tupakkatuotteita.

Jos mainontaa ei ole kokonaan kielletty, näihin liittyvistä kuluista on ilmoitettava viranomaisille.

Sopimuspuolien on kiellettävä mainonta tai rajoitettava sitä radiossa, televisiossa, painotuotteissa ja tarpeen mukaan internetissä ja muissa viestimissä viiden vuoden kuluessa. Lisäksi on kiellettävä tai rajoitettava kansainvälisten tapahtumien, toimintojen ja/tai niiden osanottajien tupakkasponsorointia.

Sopimuspuolia kannustetaan ryhtymään toimiin, jotka ovat tiukempia kuin 4 kohdan velvoitteet.

Sopimuspuolien on tehtävä yhteistyötä rajat ylittävän mainonnan estämistä helpottavan teknologian ja muiden keinojen kehittämisessä.

Sopimuspuolet, jotka ovat kieltäneet jotkin tupakan mainonnan, myynninedistämisen ja sponsoroinnin muodot, on oikeus kieltää kyseiset alueelleen tulevat mainonnan muodot ja määrätä niistä samat rangaistukset kuin kotimaan mainonnalle.

Sopimuspuolien on harkittava lisäpöytäkirjan laatimista toimenpiteistä, jotka edellyttävät kansainvälistä yhteistyötä tupakan rajat ylittävän mainonnan, myynninedistämisen ja sponsoroinnin kieltämiseksi.

Tupakkalain 8 §:n tupakkatuotteiden mainonnan ja muun myynninedistämisen kieltävät säännökset täyttävät artiklassa sopimuspuolille asetetut vaatimukset.

14 artikla. Tupakkariippuvuutta ja tupakoinnin lopettamista koskevat kysynnänvähentämistoimet. Sopimuspuolien on laadittava ja levitettävä tieteellisiin tutkimustuloksiin ja parhaisiin käytäntöihin perustuvia suunta- viivoja ja ryhdyttävä toimenpiteisiin tupakoinnin lopettamisen ja tupakkariippuvuuden hoidon edistämiseksi.

Tätä varten sopimuspuolien on pyrittävä suunnittelemaan ja toimeenpanemaan ohjelmia tupakoinnin lopettamiseksi, sisällyttämään tupakkariippuvuuden diagnosointi ja hoito sekä tupakoinnin lopettamisen neuvon- tapalvelut kansallisiin terveysohjelmiin.

Sopimuspuolien on myös pyrittävä perus- tamaan terveydenhuoltolaitoksiin ja kuntou- tuskeskuksiin tupakkariippuvuuden hoitoon liittyviä ohjelmia sekä yhteistyössä lisäämään tupakkariippuvuuden hoidon ja siihen liitty- vien lääkkeiden saatavuutta ja edullisuutta.

15 artikla. Tupakkatuotteiden laitton kaup- pa. Tupakkatuotteiden laittoman kaupan es- täminen ja siihen liittyvä kansallinen lainsää- däntö on tupakanvastaisen toiminnan olen- nainen osatekijä. Sopimuspuolien on otettava käyttöön toimenpiteitä varmistaakseen, että kaikkiin tupakkapakkauksiin liitetään mer- kintä, jonka avulla voidaan määrittää tupak- katuotteiden alkuperä, valvoa niiden liikkeitä ja laillista asemaa. Sopimuspuolien on myös vaadittava tupakkapakkauksiin merkintä, jo- ka osoittaa niiden määränpään tai auttaa vi- ranomaisia määrittämään, onko tuote lailli- sesti kotimaan markkinoilla. Pakkaustiedot on esitettävä luettavassa muodossa ja maan pääkielillä. Sopimuspuolien on myös harkit- tava jäljitysjärjestelmän kehittämistä varmista-amaan jakelujärjestelmää.

Tupakkalain 7 §:n mukaan tupakkatuottei- den vähittäismyyntipakkauksissa on oltava tuotteen tunnistamista ja jäljittämistä varten tarvittavat tiedot, mikä täyttää artiklassa so- pimuspuolille asetetut vaatimukset.

Sopimuspuolien on laittoman kaupan es- tämiseksi artiklan 4 kohdan a alakohdan mu- kaisesti koottava tietoa tupakkatuotteiden ra- jat ylittävästä kaupasta ja vaihdettava tietoja viranomaisten kesken. Lisäksi on vahvistet- tava rangaistuksin laitonta kauppaa vastaan suunnattua lainsäädäntöä sekä tuhottava ta- kavarikoidut valmistusvälineet ja tupakka- tuotteet ympäristöystävällisin menetelmin.

Lisäksi on artiklan 4 kohdan d alakohdan mukaisesti ryhdyttävä toimenpiteisiin sellai- sen tupakkatuotteiden varastoinnin ja jakelun valvomiseksi, joita on tai kuljetetaan maan alueella ennen verojen ja tullien maksamista. Sopimuspuolien on myös ryhdyttävä toimen- piteisiin, joilla laittomasta kaupasta saatu tuotto voidaan takavarikoida.

Rikoslain 10 luvussa (875/2001) on yleiset säännöt menettämisseuraamuksista, joiden perusteella voidaan takavarikoida myös tu- pakkatuotteiden laittomasta kaupasta saatu tuotto. Rikoslain 46 luvussa (769/1990) on säännökset salakuljetuksesta, joita sovelle- taan myös tupakkatuotteiden salakuljetuk- seen. Säännökset täyttävät artiklassa sopi- muspuolille asetetut vaatimukset.

Sopimuspuolien on tarpeen mukaan annet- tava artiklan 4 kohdan a ja d alakohtiin liitty- vät tiedot kausiraporteissaan sopimuspuoli- kokoukselle.

Sopimuspuolien on laittoman kaupan es- tämiseksi edistettävä kansallisten laitosten ja järjestöjen välistä yhteistyötä tutkinnassa, syytetoimissa ja oikeudenkäynneissä. Lisäksi sopimuspuolien on pyrittävä ryhtymään jat- kotoimiin, joilla valvotaan tai säännellään tu- pakkatuotteiden tuotantoa ja jakelua laitto- man kaupan estämiseksi.

16 artikla. Myynti alaikäisille ja alaikäis- ten harjoittama myynti. Artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolien on otettava käyttöön ja toteutettava toimia, joilla estetään tupakka- tuotteiden myynti alle 18-vuotiaille tai kan- sallisessa lainsäädännössä määritellyn ikära- jan alittaville henkilöille. Tällaiset toimet voivat olla seuraavanlaisia: 1) vaaditaan, että tupakkatuotteiden myyntipisteisiin asetetaan ilmoitus, jonka mukaan tupakkatuotteiden myynti alaikäisille on kielletty ja että myyjät pyytävät epävarmoissa tapauksissa tupa- kanostajaa osoittamaan täysi-ikäisyytensä, 2) kielletään myymästä tupakkatuotteita siten, että ne ovat vapaasti esillä, 3) kielletään ma- keisten, välipalojen tai lelujen valmistus ja myynti tupakkatuotteiden muodossa sekä 4) varmistetaan, että alaikäiset eivät pääse kä- siksi tupakanmyyntiautomaatteihin.

Tupakkalain 10 §:ssä on kielletty tupakka- tuotteiden myynti alle 18-vuotiaalle, mikä vastaa artiklassa sopimuspuolille asetettua vaatimusta.

Sopimuspuolien tulee kieltää ilmaisten tupakkatuotteiden jakelu tai edistettävä tällaista kieltoa artiklan 2 kohdan mukaisesti.

Artiklan 3 kohdan mukaan sopimuspuolien tulee pyrkiä kieltämään savukkeiden myynti yksittäiskappaleina tai pienissä pakkauksissa, joiden ostamiseen alaikäisillä on paremmat taloudelliset mahdollisuudet. Artiklan säännös on luonteeltaan suositus. Tupakkalain muutosesitys on suunniteltu annettavaksi eduskunnalle syysistutokauden 2004 aikana, siinä ehdotetaan tupakkatuotteiden vähittäismyyntipakkauksen vähimmäiskooksi 20 savuketta.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolien pitäisi tarpeen mukaan toteuttaa tupakkatuotteiden alaikäisille myynnin estämiseen kohdistuvat toimet yhdessä tämän sopimuksen muiden määräysten kanssa.

Artiklan 5 kohdan mukaan sopimuspuoli voi milloin tahansa osoittaa kirjallisella vakuutuksella sitoutuvansa estämään tupakanmyyntiautomaattien käyttöön ottamisen tai kieltämisen.

Sopimuspuolen on otettava käyttöön ja toteutettava toimia, rangaistukset mukaan luetuina, artiklan 1-5 kohtien velvoitusten noudattamiseksi.

Lisäksi artiklan 7 kohdan mukaan jokaisen sopimuspuolen pitäisi tarpeen mukaan ottaa käyttöön ja toteuttaa toimia alaikäisten tai alle 18-vuotiaiden harjoittaman tupakkatuotteiden myynnin estämiseksi. Tupakkalaissa ei ole kielletty alle 18 -vuotiaiden harjoittamaa tupakkatuotteiden myyntiä. Koska artiklan säännös on suosituluonteinen, tupakkalaki täyttää artiklassa sopimuspuolille asetun vaatimuksen.

17 artikla. Taloudellisesti kannattavan vaihtoehtoisen toiminnan tukeminen. Sopimuspuolien on edistettävä yhteistyössä toistensa ja järjestöjen kanssa tarpeen mukaan tupakkatyöläisille, tupakankasvattajille ja mahdollisesti yksittäisille myyjille taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoja.

18 artikla. Ympäristön ja terveyden suojeleminen. Artiklan mukaan sopimuspuolet sitoutuvat ottamaan omalla alueellaan ympäristön ja terveyden suojelun huomioon tupakan viljely- ja valmistusalueilla.

19 artikla. Vastuut. Sopimuspuolien on harkittava tupakanvastaista toimintaa varten

lainsäädäntötoimia tai tarvittaessa olemassa olevien lakiensa kehittämistä rikos- ja siviili-oikeudellisen vastuun osalta, tarvittavat korvaukset mukaan lukien.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolien on toimittava sopimuspuolikokouksen kautta yhteistyössä tietojenvaihdossa. Näitä tietoja ovat myös tiedot tupakkatuotteiden kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen vaikutuksesta terveyteen sekä tiedot lainsäädännöstä ja määräyksistä sekä asiaan liittyvästä oikeusosalasta.

Sopimuspuolien on keskinäisen sopimuksen mukaisesti annettava toisilleen apua oikeusmenettelyissä, jotka liittyvät tämän sopimuksen mukaiseen siviili- tai rikosoikeudelliseen vastuuseen.

Artiklan mukaan tämä sopimus ei saa millään tavoin vaikuttaa sopimuspuolilla mahdollisesti oleviin oikeuksiin esiintyä toistensa oikeusistuimissa eikä rajoittaa sitä.

Sopimuspuolikokous voi varhaisessa vaiheessa vastuukysymyksiä sekä keinoja, joilla sopimuspuolia voidaan pyydetäessä tukea lainsäädännöllisissä ja muissa tämän artiklan mukaisissa toimitissa.

20 artikla. Tutkimus, valvonta ja tietojenvaihto. Sopimuspuolet sitoutuvat tupakoinnin vastaisessa toiminnassaan kehittämään ja edistämään tutkimusta ja koordinoimaan alueellisen ja kansainvälisen tason tutkimusohjelmia. Tätä tarkoitusta varten sopimuspuolien on pantava alulle tutkimustoimintaa ja tieteellisiä arviointeja joko suoraan tai järjestöjen tai muiden elinten kautta. Samalla sopimuspuolien on edistettävä tutkimusta, joka käsittelee tupakan kulutusta määrääviä tekijöitä, ympäristön tupakansavulle altistumista ja näiden seurauksia ja joka pyrkii löytämään uusia viljelykasveja. Sopimuspuolien on myös edistettävä ja vahvistettava järjestöjen ja muiden elinten tuella koulutusta ja tukea.

Artiklan 2 kohdan mukaan sopimuspuolien on tarpeen mukaan perustettava ohjelmia tupakan kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen valvontaa varten. Tätä tarkoitusta varten sopimuspuolien olisi yhdistettävä tupakanvastaisen toiminnan ohjelmat kansallisiksi, alueellisiksi ja maailmanlaajuisiksi terveydenvalvontaohjelmiksi.

Sopimuspuolet tunnustavat järjestöjen ja muiden elinten taloudellisen ja teknisen avun

merkityksen. Sopimuspuolien on pyrittävä perustamaan kansallinen järjestelmä tupakan kulutuksen ja siihen liittyvien indikaattoreiden epidemiologista valvontaa varten. Sopimuspuolien on myös pyrittävä tekemään yhteistyötä järjestöjen ja muiden elinten kanssa alueellisessa ja maailmanlaajuisessa tupakan valvonnassa ja indikaattoreita koskevassa tiedonvaihdossa. Sopimuspuolien on pyrittävä tekemään yhteistyötä Maailman terveysjärjestön kanssa ohjeiden tai menettelytapojen kehittämiseksi tupakoinninvastaisen tiedon kokoamisen, analysoimisen ja levittämisen määrittämiseksi.

Artiklan 4 kohdan mukaan sopimuspuolien on edistettävä ja helpotettava tähän sopimukseen liittyvän tiedon vaihtoa, tupakkateollisuuden käytäntöjä ja tupakan viljelyä koskevan tiedon vaihtoa sekä otettava niin tehdessään huomioon kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolien erityistarpeet. Jokaisen sopimuspuolen on pyrittävä perustamaan tupakoinninvastaisista laeista ja määräyksistä sekä niiden valvontaa ja oikeusalaan koskevista tiedoista tietokanta ja ylläpitämään sitä. Sopimuspuolien on pyrittävä tekemään yhteistyötä alueellisten ja maailmanlaajuisten tupakoinninvastaisen toimintaohjelmien kehittämiseksi sekä hankkimaan tietoja kansallisista valvontaohjelmista. Sopimuspuolien on myös pyrittävä tekemään yhteistyötä järjestöjen kanssa maailmanlaajuisen järjestelmän rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi, jonka avulla voidaan koota ja levittää tietoja tupakan tuotannosta ja valmistuksesta ja tupakateollisuuden toiminnasta.

Artiklan 5 kohdan mukaisesti sopimuspuolien olisi tehtävä yhteistyötä järjestöissä ja taloudellisissa instituutioissa ja kehityselimissä edistääkseen teknisten ja taloudellisten voimavarojen hankkimista sihteeristölle, jotta kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia voidaan auttaa täyttämään tutkimusta, valvontaa ja tiedonvaihtoa koskevat sitoumukset.

21 artikla. Raportointi ja tiedonvaihto. Jokaisen sopimuspuolen on annettava sihteeristön kautta sopimuspuolikokoukselle ajoittain raportti, joka sisältää seuraavat seikat: tiedot toimista, joihin on ryhdytty sopimuksen täytäntöönpanemiseksi, rajoitukset tai esteet, joita sopimuspuoli on sopimuksen täytän-

töönpanossa kohdannut, tiedot taloudellisesta tai teknisestä avusta, jota on annettu tai saatu sekä 3, 13, 15 ja 19 artikloissa tarkoitetut tiedot.

Jokainen laatii alkuraportin kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta. Sopimuspuolikokouksen on pyynnöstä harkittava järjestelyjä, joilla kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia autetaan tämän artiklan veloitteiden täyttämässä. Salassapidon osalta sopimuksen mukaiset raportit ovat kansallisen lain alaisia.

22 artikla. Yhteistyö tieteen, tekniikan ja lain alueella ja niihin liittyvän asiantuntemuksen hankkiminen. Artiklan mukaan sopimuspuolien on oltava suoraan ja kansainvälisten elinten kautta yhteistyössä ja vahvistettava kykyään täyttää sopimuksesta aiheutuvat veloitteet. Yhteistyön on edistettävä teknisen, tieteellisen ja lainopillisen asiantuntemuksen sekä teknologian siirtoa tupakoinninvastaisen toimintastrategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien perustamiseksi ja vahvistamiseksi. Sopimuspuolikokouksen on edistettävä ja helpotettava teknisen, tieteellisen ja lainopillisen asiantuntemuksen ja teknologian siirtoa taloudellisella tuella.

23 artikla. Sopimuspuolikokous. Artiklassa määrätään sopimuspuolikokouksesta. Maailman terveysjärjestö kutsuu koolle ensimmäisen istunnon vuoden kuluttua sopimuksen voimaantulosta. Ensimmäisessä istunnossa päätetään säännöllisten istuntojen ajoittumisesta. Ylimääräisiä istuntoja voidaan pitää siten kuin kokous katsoo tarpeelliseksi tai jonkin sopimuspuolen kirjallisesta pyynnöstä. Sopimuspuolikokouksen on hyväksyttävä menettelytapasäännöt yksimielisesti ensimmäisessä kokouksessaan.

Sopimuspuolikokouksen on hyväksyttävä itselleen rahoitussäännöt, säännöt avustavien toimielinten rahoitusta varten, sihteeristön toimintaa koskevat rahoitusmääräykset sekä talousarvio.

Sopimuspuolikokouksen on seurattava säännöllisesti sopimuksen toteuttamista ja tehtävä päätökset toimeenpanon edistämiseksi. Sopimuspuolikokous voi hyväksyä sopimukseen lisäpöytäkirjoja, liitteitä ja muutoksia. Sopimuspuolikokouksen on myös päätettävä kriteereistä, jotka koskevat huomioitsijoiden osallistumista sen menettelyihin.

24 artikla. Sihteeristö. Sopimuspuolikokouksen on nimettävä pysyvä sihteeristö, siihen saakka sihteeristön toimista huolehtii Maailman terveysjärjestö.

Sihteeristön tehtävänä on huolehtia sopimuspuolikokouksen ja sen avustavien toimielinten istuntojen järjestelyistä, levittää raportteja, tukea sopimuspuolia sopimusten määräysten mukaisten tietojen kokoamisessa, laatia raportteja, varmistaa koordinointi järjestöjen ja muiden elinten kanssa, liittyä järjestelyihin, joita sen tehtävien hoito vaatii sekä muut sille määrättyt tehtävät.

25 artikla. Sopimuspuolikokouksen ja hallitustenvälisen järjestöjen suhteet. Artiklan mukaan sopimuspuolikokous voi pyytää yhteistyötä kansainvälisiltä ja alueellisilta hallitustenvälisiltä järjestöiltä laitokset mukaan luettuina, voidakseen tehdä teknistä ja taloudellista yhteistyötä sopimuksen tavoitteen saavuttamiseksi.

26 artikla. Taloudelliset voimavarat. Sopimuspuolien on annettava taloudellista tukea kansallisille toimille, joiden tarkoituksena on sopimuksen tavoitteen saavuttaminen. Sopimuspuolien on edistettävä rahoituskanavien käyttöä kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolien tupakoinninvastaisten ohjelmien kehittämisessä. Kansallisten strategioiden yhteydessä tulisi pohtia tupakan tuotantoa korvaavien vaihtoehtojen ja esimerkiksi viljelykasvien määrän monipuolistamista.

Sopimuspuolien on kannustettava järjestöjä ja laitoksia antamaan taloudellista tukea kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolille ja siten auttamaan niitä täyttämään sopimuksen velvoitteet.

Sopimuspuolet sopivat, että ne auttavat sopimuspuolia täyttämään sopimuksen mukaiset velvoitteet ja että käytettävissä olevat voimavarat pitäisi käyttää kaikkien sopimuspuolien varsinkin kehittyvien maiden ja siirtymätalouksien hyödyksi. Sihteeristön on neuvottava kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia käytettävissä olevien rahoituslähteiden osalta. Sopimuspuolikokouksen on käsiteltävä olemassa olevia avun lähteitä ja mekanismeja. Sopimuspuolikokous päättää, onko tarpeen tehostaa olemassa olevia mekanismeja tai perustaa maailmanlaajuinen rahasto, jolla lisärahoitusta kanavoidaan kehi-

tysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolille ja siten autetaan niitä toteuttamaan sopimuksen velvoitteet.

27 artikla. Riitaisuuksien ratkaiseminen. Artiklan mukaan sopimuspuolien on pyrittävä ratkaisemaan sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta syntynyt riita diplomaattitieteellisesti neuvottelemalla tai muulla rauhanomaisella keinolla kuten hyvällä palveluksella, välitysmenettelyllä tai sovittelulla. Valtio tai järjestö voi ilmoittaa tallettajalle, että se hyväksyy ratkaisemattomaan riitaan pakollisen ad hoc -välityksen. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan myös kaikkiin lisäpöytäkirjoihin, ellei siinä muuta määrätä.

28 artikla. Sopimuksen muutokset. Artiklan mukaan jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa muutoksia, jotka sopimuspuolikokous hyväksyy. Sopimuspuolien on pyrittävä pääsemään yksimieliseen sopimukseen muutosehdotuksista. Jos sopimukseen ei päästä, muutos hyväksytään kolmen neljäsosan enemmistöllä istunnossa läsnä olevista ja äänestävistä sopimuspuolista. Muutos tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kyseinen sopimuspuoli toimittaa tallettajalle asiakirjan, jolla hyväksyy muutoksen.

29 artikla. Tämän sopimuksen liitteiden hyväksyminen ja muuttaminen. Artiklan mukaan liitteiden ja niiden muutosten ehdottamisessa, hyväksymisessä ja voimaansaattamisessa menetellään 28 artiklan mukaisesti. Liitteet ovat osa sopimusta, ja viittaus sopimukseen tarkoittaa viittaamista kaikkiin liitteisiin, ellei toisin määrätä. Liitteet voivat olla luetteloita, lomakkeita ja muuta kuvaavaa aineistoa.

30 artikla. Varaumat. Sopimukseen ei voi tehdä varaumia.

31 artikla. Irtisanominen. Sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen tallettajalle toimitettulla kirjallisella ilmoituksella milloin tahansa sen jälkeen, kun kaksi vuotta on kulunut siitä päivästä, jona sopimus on sopimuspuolen osalta tullut voimaan. Irtisanominen tulee voimaan yhden vuoden kuluttua siitä, kun tallettaja on saanut irtisanomisilmoituksen tai irtisanomisilmoituksessa ilmoitettuna myöhempänä päivänä.

32 artikla. Äänestysvoima. Jokaisella sopimuksen sopimuspuolella on yksi ääni. Alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö

voi kuitenkin käyttää äänioikeuttaan sen äänimäärän mukaisesti, joka vastaa puitesopimuksen sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden määrää.

33 artikla. Lisäpöytäkirjat. Jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa lisäpöytäkirjaa. Sopimuspuolikokous hyväksyy lisäpöytäkirjat yksimielisesti tai äänestyksessä kolmen neljäsosan enemmistöllä istunnossa läsnä olevista ja äänestävistä sopimuspuolista. Lisäpöytäkirja sitoo vain kyseisen lisäpöytäkirjan sopimuspuolia.

34 artikla. Allekirjoittaminen. Sopimuksen voivat allekirjoittaa kaikki Maailman terveysjärjestön jäsenet sekä kaikki valtiot, jotka eivät ole Maailman terveysjärjestön jäseniä mutta ovat Yhdistyneiden kansakuntien jäseniä, sekä alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt.

35 artikla. Ratifiointi, hyväksyminen, muodollinen vahvistaminen tai liittyminen. Valtioiden on ratifioitava sopimus tai liityttävä siihen, ja alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on vahvistettava se muodollisesti tai liityttävä siihen. Asiakirjat toimitetaan tallettajalle.

36 artikla. Voimaantulo. Sopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun neljäskymmenes hyväksymis-, vahvistamis- tai liittymisasiakirja on toimitettu tallettajalle. Sopimus tulee voimaan jokaisen valtion tai alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta 90. päivänä ratifiointi-, hyväksymis-, vahvistamis- tai liittymisasiakirjan talletuspäivämäärästä.

37 artikla. Tallettaja. Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri on sopimuksen ja sopimukseen ja lisäpöytäkirjoihin hyväksytyjen muutosten tallettaja.

38 artikla. Todistusvoimaiset tekstit. Sopimuksen arabian-, kiinan-, englannin-, ranskan-, venäjän- ja espanjankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia.

2. Lakiehdotusten perustelut

1 §. Lain 1 § sisältää tavanomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön

alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Pykälän mukaan lain täytäntöönpanosta voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

3 §. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan tasavallan presidentin asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti kuin sopimus tulee Suomen osalta voimaan.

3. Voimaantulo

Sopimus tulee kansainvälisesti voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun neljäkymmentä maata on sen ratifioinut. Sopimuksen voimaantulon ennakoiminen on vaikeaa, koska tässä vaiheessa sopimuksen voimaantulo edellyttää vielä usean sopimuksen allekirjoittaneen valtion hyväksyvän sopimuksen. Sopimus tulee Suomen osalta voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, kun Suomi on tallettanut ratifiointiasiakirjansa. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samana ajankohtana kuin sopimus tulee voimaan Suomen osalta. Lain voimaantuloajankohdasta säädettäisiin tasavallan presidentin asetuksella.

4. Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan käytännön mukaan eduskunnan hyväksymistoimivalta kattaa kaikki aineelliselta luonteeltaan lain alaan kuuluvat kansainvälisen velvoitteen määräykset. Sopimuksen määräykset on luettava lainsäädännön alaan, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvatun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla taikka jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on voimassa laintasoisia säännöksiä tai siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Kysymykseen ei vaikuta se,

onko jokin määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (PeVL 11/2000 vp, PeVL 12/2000 vp ja PeVL 45/2000 vp).

Sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, joten sopimus edellyttää eduskunnan suostumusta.

Sopimuksen 1 artiklan sopimusmääritelmiä koskevat määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan, koska ne saattavat vaikuttaa välillisesti muiden, Suomessa lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräysten tulkintaan ja soveltamiseen. Samoin 8 artiklan ympäristön tupakansavulle altistumiselta suojelemista koskevat määräykset, 9 artiklan määräykset tupakkatuotteiden sisällön sääntelystä, 10 artiklan tupakkatuotteita koskevien tietojen antamisen sääntelystä, 11 artiklan tupakkatuotteiden pakkauksia ja pakkausmerkintöjä, 13 artiklan valistusta, tiedotusta, koulutusta ja yleisön tietoisuuden lisäämistä, 15 artiklan tupakkatuotteiden laitonta kauppaa ja 16 artiklan alaikäisille myyntiä koskevat sopimuksen määräykset kuuluvat lainsäädännön alaan, sillä niiden määräämistä seikoista on Suomessa säädetty tupakkalaissa tai rikoslaissa.

Sopimuksen 27 artiklan 2 kappaleessa määrätty pakollinen ad hoc -välitys, jonka valtio voi ilmoittaa hyväksyvänsä sopimuksen ratifioimisen, hyväksymisen tai sen vahvistamisen yhteydessä edellyttää eduskunnan suostumusta. Välitysratkaisu olisi sitova ja lopullinen, mistä syystä menettelyssä saattaisi tulla ratkaisuksi Suomea sitovasti myös lainsäädännön alaan kuuluvien sopimusmääräysten tulkintaan ja soveltamiseen liittyviä kysymyksiä.

Sopimus on niin sanottu jaetun toimivallan sopimus, jonka myös Euroopan yhteisö on allekirjoittanut ja jonka hyväksymisestä yhteisön puolesta komissio on antanut ehdotuksen 19 päivänä joulukuuta 2003. Yleissopimuksen hyväksymistä yhteisön puolesta koskeva komission ehdotus sisältää ehdotuksen toimivaltajulistukseksi. Ehdotuksen mukaan Euroopan yhteisö ilmoittaa, että sillä on Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 3 artiklan 1 kohdan p alakohdan ja 152 artiklan mukaisesti toimivalta toteuttaa toimenpiteitä, joilla täydennetään kansanterveyden parantamiseen, ihmisten

sairauksien ja tautien ehkäisemiseen sekä ihmisten terveyttä vaarantavien tekijöiden torjuntaan kohdistuvia jäsenvaltioiden kansallisia toimintalinjoja. Euroopan yhteisöllä on toimivalta yhteisön lainsäädännön kattamalla aloilla ja se on antanut jäsenvaltioitansa sitovia tupakkatuotteiden myyntiä, mainontaa, pakkausmerkintöjä ja tupakoinnin torjuntaa koskevia säädöksiä. Yhteisön voimassa oleva tupakoinnin torjuntaa koskeva lainsäädäntö perustuu pääasiassa perustamissopimuksen 95 ja 152 artiklaan. Koska sopimus vaikuttaa tupakkatuotteiden kansainvälisen kaupan sääntelyyn, se perustuu perustamissopimuksen 95, 133 ja 152 artiklaan.

Yhteisön toimivaltaan kuuluvat ainakin sopimuksen 6 artiklan tupakkatuotteiden verotusta koskevat määräykset, 9 artiklan määräykset tupakkatuotteiden sisällön sääntelystä, 10 artiklan määräykset tupakkatuotteita koskevien tietojen antamisen sääntelystä, 11 artiklan tupakkatuotteiden pakkauksia ja pakkausmerkintöjä koskevat määräykset, 13 artiklan tupakan mainontaa sekä 15 artiklan laitonta kauppaa koskevat määräykset, joista on annettu säännöksiä edellä 4. Esityksen vaikutukset -kohdassa mainituissa direktiiveissä. Yhteisön oikeuden nykyisessä kehitysvaiheessa myös jäsenvaltioilla on toimivaltaa sopimuksen määräysten alalla, mutta toimivalta on joiltakin osin jaettua ja rinnakkaista yhteisön toimivallan kanssa. Sen vuoksi ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi sopimuksen siltä osin kuin sopimus kuuluu Suomen toimivaltaan.

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskisivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitettulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamiseksi voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi Genevessä 21 päivänä toukokuuta 2003 tehdyn tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen siltä osin kuin se kuuluu Suomen toimivaltaan.

Koska sopimus sisältää määräyksiä, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §
Genevessä 21 päivänä toukokuuta 2003 tupakoinnin torjuntaa koskevan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat lakina voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §
Tarkempia säännöksiä tämän lain täytäntöönpanosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

3 §
Tämän lain voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella.

Helsingissä 4 päivänä kesäkuuta 2004

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Sinikka Mönkäre*

*Liite**(Suomennos)***Maailman terveysjärjestön viideskymmeneskuudes yleiskokous**

WHA 56.1

Esityslistan 13 kohta

21 toukokuuta 2003

TUPAKOINNIN TORJUNTAA KOSKEVA MAAILMAN TERVEYSJÄRJESTÖN (WHO) PUITESOPIMUS

Maailman terveysjärjestön viideskymmeneskuudes yleiskokous, joka muistuttaa päätöslauselmistaan WHA-49/17 ja WHA52/18, joissa vaaditaan Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen kehittämistä WHO:n peruskirjan 19 artiklan mukaisesti,

aikoo vakaasti suojella nykyisiä ja tulevia sukupolvia tupakan kulutukselta ja ympäristön tupakansavulle altistumiselta,

toteaa hyvin huolestuneena, että tupakoinnin ja tupakkatuotteiden muunlainen maailmanlaajuinen käyttö kasvaa jatkuvasti, arvostaa hallitustenvälisen neuvotteluelimen puheenjohtajan raporttia, joka koskee hallitustenvälisen neuvotteluelimen työn tulosta,¹

on vakuuttunut siitä, että tämä puitesopimus edistää urauurtavana askeleena kansallisia, alueellisia ja kansainvälisiä toimia ja maailmanlaajuisia yhteistyötä ihmisten terveyden suojaamiseksi tupakan kulutuksen ja ympäristön tupakansavulle altistumisen tuhoisilta vaikutuksilta, minkä lisäksi on otettava erityisesti huomioon kehitysmaiden ja siirtymätalouden maiden erityistilanne,

painottaa sopimuksen nopean voimaansaattamisen ja tehokkaan täytäntöönpanon tarvetta,

1. HYVÄKSYY tämän päätöslauselman liitteenä olevan sopimuksen;
2. TOTEAA sopimuksen 34 artiklan mu-

Fifty sixth World Health assembly

WHA56.1

Agenda item 13

21 May 2003

WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL

The Fifty sixth World Health Assembly,

Recalling its resolutions WHA49.17 and WHA52.18 calling for the development of a WHO framework convention on tobacco control in accordance with Article 19 of the Constitution of WHO;

Determined to protect present and future generations from tobacco consumption and exposure to tobacco smoke;

Noting with profound concern the escalation in smoking and other forms of tobacco use worldwide;

Acknowledging with appreciation the report of the Chair of the Intergovernmental Negotiating Body on the outcome of the work of the Intergovernmental Negotiating Body;¹

Convinced that this convention is a groundbreaking step in advancing national, regional and international action and global cooperation to protect human health against the devastating impact of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke, and mindful that special consideration should be given to the particular situation of developing countries and countries with economies in transition;

Emphasizing the need for expeditious entry into force and effective implementation of the convention,

1. ADOPTS the Convention attached to this resolution;
2. NOTES, in accordance with Article 34

kaisesti, että sopimus on avoinna allekirjoitusta varten WHO:n päämajassa Genevessä 16 kesäkuuta 2003 alkaen 22 kesäkuuta 2003 saakka ja sen jälkeen Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa New Yorkissa 30 kesäkuuta 2003 alkaen 29 kesäkuuta 2004 saakka;

3. KUTSUU kaikkia valtioita ja siihen oikeutettuja alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä harkitsemaan yleissopimuksen allekirjoittamista, ratifiointia, hyväksymistä tai muodollista vahvistamista tai sopimukseen liittymistä ensi tilassa, jotta sopimus astuisi voimaan mahdollisimman nopeasti;

4. KEHOTTAÄ kaikkia valtioita ja alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä ryhtymään kaikkiin asianmukaisiin toimenpiteisiin tupakan kulutuksen ja ympäristön tupakansavulle altistumisen vähentämiseksi jo ennen sopimuksen voimaantuloa;

5. KEHOTTAÄ kaikkia valtioita, alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä, huomioitsijoita ja muita asianomaisia tukemaan tässä päätöslauselmassa tarkoitettuja valmistelutoimia ja kannustamaan tehokkaasti sopimuksen pikaista voimaansaattamista ja täytäntöönpanoa;

6. KUTSUU Yhdistyneitä kansakuntia sekä muita asianomaisia kansainvälisiä järjestöjä jatkamaan kansallisten ja kansainvälisten tupakoinnin torjuntaa koskevien ohjelmien vahvistamisen tukemista;

7. PÄÄTTÄÄ perustaa yleiskokouksen menettelytapasääntöjen 42 säännön mukaisesti avoimen hallitustenvälisen työryhmän, johon voivat osallistua kaikki yleissopimuksen 34 artiklassa tarkoitettut valtiot ja alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt ja jonka tehtävänä on käsitellä sellaisia sopimuksen kysymyksiä, jotka sopimuspuolikokous on ensimmäisessä istunossaan nimennyt käsiteltäviksi ja tarvittaessa hyväksyttäväksi ja laatia niistä esityksiä; tällaisia seikkoja ovat mm.:

(1) sopimuspuolikokousta koskevat menettelytapasäännöt (23 artiklan 3 kohta), mukaan luettuina kriteerit, joiden perusteella huomioitsijat voivat osallistua sopimuspuolikokousten istuntoihin (23 artiklan 6

of the Convention, that the Convention shall be open for signature at WHO headquarters in Geneva, from 16 June 2003 to 22 June 2003, and thereafter at United Nations headquarters in New York, from 30 June 2003 to 29 June 2004;

3. CALLS UPON all States and regional economic integration organizations entitled to do so, to consider signing, ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to the Convention at the earliest opportunity, with a view to bringing the Convention into force as soon as possible;

4. URGES all States and regional economic integration organizations, pending entry into force of the Convention, to take all appropriate measures to curb tobacco consumption and exposure to tobacco smoke;

5. URGES all Member States, regional economic integration organizations, observers and other interested parties to support the preparatory activities referred to in this resolution and effectively encourage prompt entry into force and implementation of the Convention;

6. CALLS UPON the United Nations and invites other relevant international organizations to continue to provide support for strengthening national and international tobacco control programmes;

7. DECIDES to establish, in accordance with Rule 42 of the Rules of Procedure of the Health Assembly, an open ended inter-governmental working group that shall be open to all States and regional economic integration organizations referred to in Article 34 of the Convention, to consider and prepare proposals on those issues identified in the Convention for consideration and adoption, as appropriate, by the first session of the Conference of the Parties; such issues should include:

(1) rules of procedure for the Conference of the Parties (Article 23.3), including criteria for participation of observers at sessions of the Conference of the Parties (Article 23.6);

kohta);

(2) pysyvän sihteeristön asettamisen eri vaihtoehdot ja sihteeristön toimintaa koskevat järjestelyt (24 artiklan 1 kohta);

(3) sopimuspuolikokouksen ja sitä avustavien toimielinten taloussäännöt sekä sihteeristön toimintaa koskevat talousmääräykset;

(4) ensimmäistä tilikautta koskevan talousarvion luonnos (23 artiklan 4 kohta);

(5) selvitys olemassa olevista ja mahdollisista lähteistä ja mekanismeista, joiden avulla sopimuksen sopimuspuolet voivat täyttää sopimusvelvoitteensa (26 artiklan 5 kohta);

8. EDELLEEN PÄÄTTÄÄ, että kyseinen avoin hallitustenvälinen työryhmä lisäksi valvoo sopimuspuolikokouksen ensimmäisen istunnon valmisteluja ja raportoi suoraan sopimuspuolikokoukselle;

9. PÄÄTTÄÄ, että kansalaisjärjestöjen osallistumista koskevat päätökset, jotka tupakoinnin torjuntaa koskeva Maailman terveysjärjestön (WHO) puitesopimuksen hallitustenvälinen neuvotteluelin on tehnyt, koskevat myös avoimen hallitustenvälisen työryhmän toimintaa;

10. PYYTÄÄ pääsihteerä:

(1) järjestämään sihteeristön sopimuksen mukaisen tehtävien hoitamisen siihen asti, kunnes pysyvä sihteeristö on asetettu ja perustettu;

(2) ryhtymään asianmukaisiin toimiin jäsenvaltioiden ja erityisesti kehitysmaiden ja siirtymätalouden maiden tukemiseksi näiden valmistellessa sopimuksen voimaansaattamista;

(3) kutsumaan avoimen hallitustenvälisen työryhmän koolle niin usein kuin on välttämätöntä 16 kesäkuuta 2003 ja sopimuspuolikokouksen ensimmäisen istunnon välisenä aikana;

(4) varmistamaan edelleen, että WHO:lla on keskeinen asema teknisen avun, ohjauksen ja tuen tarjoamisessa maailmanlaajuisessa tupakoinnin torjuntaa koskevassa työssä;

(5) pitämään yleiskokouksen ajan tasalla sopimuksen voimaansaattamisen edistymi-

(2) options for the designation of a permanent secretariat and arrangements for its functioning (Article 24.1);

(3) financial rules for the Conference of the Parties and its subsidiary bodies, and financial provisions governing the functioning of the secretariat (Article 23.4);

(4) a draft budget for the first financial period (Article 23.4);

(5) a review of existing and potential sources and mechanisms of assistance to Parties in meeting their obligations under the Convention (Article 26.5);

8. FURTHER DECIDES that the Open ended Intergovernmental Working Group shall also oversee preparations for the first session of the Conference of the Parties and report directly to it;

9. RESOLVES that decisions that had been taken by the Intergovernmental Negotiating Body on the WHO framework convention on tobacco control concerning the participation of nongovernmental organizations shall apply to the activities of the Open ended Intergovernmental Working Group;

10. REQUESTS the Director General:

(1) to provide secretariat functions under the Convention until such time as a permanent secretariat is designated and established;

(2) to take appropriate steps to provide support to Member States, in particular developing countries and countries with economies in transition, in preparation for entry into force of the Convention;

(3) to convene, as frequently as necessary, between 16 June 2003 and the first session of the Conference of the Parties, meetings of the Open ended Intergovernmental Working Group;

(4) to continue to ensure that WHO plays a key role in providing technical advice, direction and support for global tobacco control;

(5) to keep the Health Assembly informed of progress made toward entry into force of

sestä ja sopimuspuolikokouksen ensimmäisen istunnon valmistelujen etenemisestä.

the Convention and of preparations under way for the first session of the Conference of the Parties.

LIITE

TUPAKOINNIN TORJUNTAA KOSKEVA MAAILMAN TERVEYSJÄRJESTÖN (WHO) PUITESOPIMUS*Johdanto*

Tämän sopimuksen sopimuspuolet, jotka aikovat vakaasti antaa etusijan oikeudelleen suojella kansanterveyttä,

tunnustavat, että tupakankäytön leviäminen on maailmanlaajuinen ongelma, jolla on vakavia seurauksia kansanterveydelle ja joka vaatii mahdollisimman laajaa kansainvälistä yhteistyötä ja kaikkien maiden osallistumista tehokkaaseen, asianmukaiseen ja kattavaan kansainväliseen toimintaan,

tuntevat kansainvälisen yhteisön kantamaa huolta tupakan kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen tuhoisista seurauksista terveydelle, yhteiskunnalle, taloudelle ja ympäristölle,

ovat erittäin huolissaan savukkeiden ja muiden tupakkatuotteiden maailmanlaajuisen kulutuksen ja tuotannon kasvusta, erityisesti kehitysmaissa, sekä sen perheille, köyhille ja kansanterveysjärjestelmille aiheuttamasta taakasta

tunnustavat tieteellisten tutkimustulosten osoittaneen kiistattomasti, että tupakan kulutus ja tupakansavulle altistuminen aiheuttavat kuolemaa, sairautta ja vammautumista ja että tupakan aiheuttama sairastuminen tapahtuu vasta kun tupakansavulle altistumisesta ja muusta tupakkatuotteiden käytöstä on ehtinyt kulua aikaa,

tunnustavat myös, että savukkeet ja muutamat muut tupakkaa sisältävät tuotteet on tarkoin suunniteltu sellaisiksi, että ne aiheuttavat ja ylläpitävät riippuvuutta ja että monet niiden sisältämät yhdisteet ja niiden savu ovat farmakologisesti aktiivisia ja myrkyllisiä, muuttavat perimää ja aiheuttavat syöpää, ja että tupakkariippuvuus on kansainvälisissä tautiluokitusjärjestelmissä luokiteltu omaksi sairaudekseen,

toteavat tieteellisten tutkimustulosten osoittaneen selvästi, että raskaudenaikainen

ANNEX

WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL*Preamble*

The Parties to this Convention,

DETERMINED to give priority to their right to protect public health,

RECOGNIZING that the spread of the tobacco epidemic is a global problem with serious consequences for public health that calls for the widest possible international cooperation and the participation of all countries in an effective, appropriate and comprehensive international response,

REFLECTING the concern of the international community about the devastating worldwide health, social, economic and environmental consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke,

SERIOUSLY CONCERNED about the increase in the worldwide consumption and production of cigarettes and other tobacco products, particularly in developing countries, as well as about the burden this places on families, on the poor, and on national health systems,

RECOGNIZING that scientific evidence has unequivocally established that tobacco consumption and exposure to tobacco smoke cause death, disease and disability, and that there is a time lag between the exposure to smoking and the other uses of tobacco products and the onset of tobacco-related diseases,

RECOGNIZING ALSO that cigarettes and some other products containing tobacco are highly engineered so as to create and maintain dependence, and that many of the compounds they contain and the smoke they produce are pharmacologically active, toxic, mutagenic and carcinogenic, and that tobacco dependence is separately classified as a disorder in major international classifications of diseases,

ACKNOWLEDGING that there is clear scientific evidence that prenatal exposure to

tupakansavulle altistuminen vaikuttaa lasten terveyteen ja kehitykseen haitallisesti,

ilmaisevat syvän huolensa siitä, että lasten ja nuorten tupakointi ja muu tupakan kulutus, erityisesti yhä nuorempien osalta, lisääntyy jatkuvasti koko maailmassa,

ovat hyvin huolissaan siitä, että naisten ja tyttöjen tupakointi ja muu tupakan kulutus kasvaa koko maailmassa, sekä pitävät mielessä, että naisten on välttämätöntä osallistua täysivaltaisesti politiikkaan ja täytännönpäntöön kaikilla tasoilla ja että tupakanvastaisessa toiminnassa tarvitaan myös sukupuolikohtaisia strategioita,

ilmaisevat syvän huolensa alkuperäiskansojen tupakoinnin ja muun tupakan kulutuksen yleisyydestä,

ovat erittäin huolissaan kaikenlaisen tupakkatuotteiden käyttöä rohkaisevan mainonnan, myynninedistämisen ja sponsoinnin vaikutuksesta,

tunnustavat, että kaikenlaisen savukkeiden ja muiden tupakkatuotteiden laittoman kaupan sekä niiden salakuljetuksen, laittoman valmistuksen ja väärentämisen lopettamiseksi tarvitaan yhteistyötä,

toteavat, että tupakoinnin torjuntaa koskeva toiminta kaikilla tasoilla ja erityisesti kehitysmaissa ja siirtymätalouden maissa vaatii riittäviä taloudellisia ja teknisiä voimavaroja, jotka ovat oikeassa suhteessa tupakoinnin torjuntaa koskevien toimien nykyiseen ja ennakoituun tarpeeseen,

tunnustavat, että tupakan kysyntää menestyksellisesti vähentävien strategioiden pitkän aikavälin sosiaalisia ja taloudellisia vaikutuksia varten on kehitettävä asianmukaisia mekanismeja,

ottavat huomioon tupakoinnin torjuntaa koskevien ohjelmien joissakin kehitysmaissa ja siirtymätalouden maissa mahdollisesti aiheuttamat sosiaalisesti ja taloudelliset pitkän ja keskipitkän aikavälin haitat ja myöntävät, että kyseiset maat tarvitsevat teknistä ja taloudellista apua kansallisesti laadittujen kestävä kehityksen strategioiden yhteydessä,

ovat tietoisia monien valtioiden arvokkaasta tupakoinnin torjuntaa koskevasta työstä ja kiittävät Maailman terveysjärjes-

tobacco smoke causes adverse health and developmental conditions for children,

DEEPLY CONCERNED about the escalation in smoking and other forms of tobacco consumption by children and adolescents worldwide, particularly smoking at increasingly early ages,

ALARMED by the increase in smoking and other forms of tobacco consumption by women and young girls worldwide and keeping in mind the need for full participation of women at all levels of policy-making and implementation and the need for gender-specific tobacco control strategies,

DEEPLY CONCERNED about the high levels of smoking and other forms of tobacco consumption by indigenous peoples,

SERIOUSLY CONCERNED about the impact of all forms of advertising, promotion and sponsorship aimed at encouraging the use of tobacco products,

RECOGNIZING that cooperative action is necessary to eliminate all forms of illicit trade in cigarettes and other tobacco products, including smuggling, illicit manufacturing and counterfeiting,

ACKNOWLEDGING that tobacco control at all levels and particularly in developing countries and in countries with economies in transition requires sufficient financial and technical resources commensurate with the current and projected need for tobacco control activities,

RECOGNIZING the need to develop appropriate mechanisms to address the long-term social and economic implications of successful tobacco demand reduction strategies,

MINDFUL of the social and economic difficulties that tobacco control programmes may engender in the medium and long term in some developing countries and countries with economies in transition, and recognizing their need for technical and financial assistance in the context of nationally developed strategies for sustainable development,

CONSCIOUS of the valuable work being conducted by many States on tobacco control and commending the leadership of the

tön johtajuutta sekä Yhdistyneiden kansakuntien muiden järjestöjen ja elinten ja muiden kansainvälisten ja alueellisten hallitustenvälisten järjestöjen ponnisteluja tupakoinnin torjuntaa koskevien toimenpiteiden kehittämiseksi,

korostavat kansalaisjärjestöjen sekä muun muassa terveydenhuoltoelinten, nais-, nuoris-, ympäristö- ja kuluttajajärjestöjen sekä akateemisten oppilaitosten ja terveydenhuoltolaitosten ja muiden, tupakkateollisuuden ulkopuolella toimivien kansalaisyhteiskunnan jäsenten erityistä panosta kansallisissa ja kansainvälisissä tupakoinnin torjuntaa koskevissa ponnisteluissa ja tähdentävät, että niiden osallistuminen kansallisiin ja kansainvälisiin tupakoinnin torjuntaa koskeviin ponnisteluihin on ensiarvoisen tärkeää,

tunnustavat, että tupakkateollisuuden pyrkimykset heikentää tai horjuttaa tupakanvastaisia toimia antavat aiheen olla valppaana ja että tupakkateollisuuden harjoittamaa tupakoinnin torjuntaa koskevia toimia haittaavaa toimintaa on seurattava,

palauttavat mieliin Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 16 joulukuuta 1966 hyväksymän taloudellisia, sosiaalisia ja sivistyksellisiä oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen 12 artiklan, jossa todetaan, että kaikilla on oikeus mahdollisimman hyvään fyysiseen ja henkiseen terveyteen,

palauttavat mieliin myös sen, että Maailman terveysjärjestön peruskirjan johdanto-osassa todetaan, että mahdollisimman hyvä terveys on rotuun, uskontoon, poliittiseen kantaan ja taloudelliseen tai sosiaaliseen asemaan katsomatta kaikkien ihmisten perusoikeus,

aikovat vakaasti edistää uusimpaan ja asianmukaiseen tieteelliseen, tekniseen ja taloudelliseen tietoon perustuvia tupakoinnin torjuntaa koskevia toimia,

muistuttavat, että Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 18 joulukuuta 1979 hyväksymässä kaikkinaisen naisten syrjinnän vastaisessa yleissopimuksessa määrätään yleissopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot ryhtymään asianmukaisiin toimiin, jotta naisten syrjintä terveydenhuol-

World Health Organization as well as the efforts of other organizations and bodies of the United Nations system and other international and regional intergovernmental organizations in developing measures on tobacco control,

EMPHASIZING the special contribution of nongovernmental organizations and other members of civil society not affiliated with the tobacco industry, including health professional bodies, women's, youth, environmental and consumer groups, and academic and health care institutions, to tobacco control efforts nationally and internationally and the vital importance of their participation in national and international tobacco control efforts,

RECOGNIZING the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert tobacco control efforts and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on tobacco control efforts,

RECALLING Article 12 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, adopted by the United Nations General Assembly on 16 December 1966, which states that it is the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health,

RECALLING ALSO the preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health is one of the fundamental rights of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition,

DETERMINED to promote measures of tobacco control based on current and relevant scientific, technical and economic considerations,

RECALLING that the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, adopted by the United Nations General Assembly on 18 December 1979, provides that States Parties to that Convention shall take appropriate measures to eliminate discrimination against women

lossa lakkaisi,
muistuttavat myös, että Yhdistyneiden kansakuntien yleiskokouksen 20 joulukuuta 1989 hyväksymässä lapsen oikeuksia koskevassa yleissopimuksessa määrätään, että yleissopimuksen sopimuspuolina olevat valtiot tunnustavat lapsilla olevan oikeus mahdollisimman hyvään terveyteen,

ovat sopineet seuraavaa:

in the field of health care,

RECALLING, FURTHER that the Convention on the Rights of the Child, adopted by the United Nations General Assembly on 20 November 1989, provides that States Parties to that Convention recognize the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health,

HAVE AGREED, AS FOLLOWS:

I OSA:
JOHDANTO

1 artikla

Sopimuksessa käytetyt termit

Tässä sopimuksessa

(a) "laiton kauppa" tarkoittaa laissa kiellettyä tuotantoon, kuljetukseen, vastaanottoon, hallussapitoon, jakeluun, myyntiin tai ostoon liittyvää toimintaa tai niiden helpottamiseksi tarkoitettua toimintaa;

(b) "alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö" tarkoittaa järjestöä, joka koostuu useista itsenäisistä valtioista ja jolle jäsenvaltiot ovat siirtäneet eri asioihin liittyvää toimivaltaa tehdä kyseisiä asioita koskevia, jäsenvaltioita sitovia päätöksiä.²

(c) "tupakan mainonta ja myyninedistäminen" tarkoittaa kaupallisia tiedotteita, suosituksia tai toimia, joiden päämääränä, seurauksena tai todennäköisenä seurauksena on tupakkatuotteen tai tupakan käytön suora tai epäsuora edistäminen;

(d) "tupakoinnin torjuntaa koskeva toiminta" tarkoittaa erilaisia tarjonnan, kysynnän ja haittojen vähentämiseen tähtääviä strategioita, jotka pyrkivät kohentamaan väestön terveyttä vähentämällä tupakkatuotteiden kulutusta ja tupakansavulle altistumista tai lopettamalla ne;

(e) "tupakkateollisuus" tarkoittaa tupakanvalmistajia ja tupakkatuotteiden tukkumyyjiä ja maahantuojia;

(f) "tupakkatuotteet" tarkoittaa kokonaan tai osaksi tupakanlehdistä poltettaviksi, imeskeltäviksi, pureskeltaviksi tai nuuskattaviksi valmistettuja tuotteita;

(g) "tupakkasponsorointi" tarkoittaa kaikenlaista tapahtuman, toiminnan tai yksilön tukemista, jonka tavoitteena, seurauksena tai todennäköisenä seurauksena on tupakkatuotteen tai tupakankäytön suora tai epäsuora edistäminen.

PART I:
INTRODUCTION

Article 1

Use of terms

For the purposes of this Convention:

(a) "illicit trade" means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase including any practice or conduct intended to facilitate such activity;

(b) "regional economic integration organization" means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters;²

(c) "tobacco advertising and promotion" means any form of commercial communication, recommendation or action with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly;

(d) "tobacco control" means a range of supply, demand and harm reduction strategies that aim to improve the health of a population by eliminating or reducing their consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke;

(e) "tobacco industry" means tobacco manufacturers, wholesale distributors and importers of tobacco products;

(f) "tobacco products" means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing;

(g) "tobacco sponsorship" means any form of contribution to any event, activity or individual with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly.

2 artikla

Suhde muihin sopimuksiin ja laillisiin asiakirjoihin

1. Jotta ihmisten terveyttä voitaisiin suojella paremmin, sopimuksen sopimuspuolia kannustetaan ryhtymään myös tämän yleissopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen ulkopuolisiin toimenpiteisiin, ja sopimuspuolet saavat vapaasti asettaa vaatimuksia, jotka ovat tiukempia kuin tässä yleissopimuksessa ja sen lisäpöytäkirjoissa esitetyt vaatimukset ja samalla yhdenmukaisia niiden kanssa ja kansainvälisten lakien mukaisia.

2. Yleissopimuksen määräyksistä ja lisäpöytäkirjoista huolimatta sopimuspuolilla on oikeus solmia kahden- tai monenvälisiä sopimuksia, alueelliset ja alueiden sisäiset sopimukset mukaan luettuina, jotka liittyvät tähän yleissopimukseen ja sen lisäpöytäkirjoihin tai täydentävät niitä, edellyttäen, että kyseiset sopimukset ovat yhdenmukaisia sopimuspuolille tästä yleissopimuksesta ja sen lisäpöytäkirjoista aiheutuvien velvoitteiden kanssa. Sopimuspuolien on ilmoitettava kyseisistä sopimuksista sopimuspuolikokoukselle sihteeristön kautta.

II OSA

TAVOITE, PERUSPERIAATTEET JA YLEISET VELVOITTEET

3 artikla

Tavoite

Tämän sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen tavoitteena on suojella nykyisiä ja tulevia sukupolvia tupakan kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen tuhoisista seurauksista terveydelle, yhteiskunnalle, ympäristölle ja taloudelle ja tämän tavoitteen saavuttamiseksi laatia puitteet sopimuspuolien tupakoinnin torjuntaa koskeville kansallisille, alueellisille ja kansainvälisille toimenpiteille, joiden tarkoituksena on vähentää jatkuvasti ja olennaisesti tupakan käytön ja ympäristön tupakansavulle altistumisen yleisyyttä.

Article 2

Relationship between this Convention and other agreements and legal instruments

1. In order to better protect human health, Parties are encouraged to implement measures beyond those required by this Convention and its protocols, and nothing in these instruments shall prevent a Party from imposing stricter requirements that are consistent with their provisions and are in accordance with international law.

2. The provisions of the Convention and its protocols shall in no way affect the right of Parties to enter into bilateral or multilateral agreements, including regional or subregional agreements, on issues relevant or additional to the Convention and its protocols, provided that such agreements are compatible with their obligations under the Convention and its protocols. The Parties concerned shall communicate such agreements to the Conference of the Parties through the Secretariat.

PART II

OBJECTIVE, GUIDING PRINCIPLES AND GENERAL OBLIGATIONS

Article 3

Objective

The objective of this Convention and its protocols is to protect present and future generations from the devastating health, social, environmental and economic consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke by providing a framework for tobacco control measures to be implemented by the Parties at the national, regional and international levels in order to reduce continually and substantially the prevalence of tobacco use and exposure to tobacco smoke.

4 artikla

Peruseriaatteet

Tämän sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen tavoitteen saavuttamiseksi ja niiden määräysten toimeenpanemiseksi sopimuspuolien on noudatettava *muun muassa* seuraavia peruseriaatteita:

1. Kaikkia ihmisiä on valistettava tupakan kulutuksen ja ympäristön tupakansavulle altistumisen terveyshaitoista, riippuvuusvaikutuksesta ja hengenvaarallisuudesta, ja asianmukaisella hallintotasolla on pohdittava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä tai muunlaisia toimenpiteitä, joilla ihmisiä suojellaan ympäristön tupakansavulle altistumiselta.

2. Kansallisten, alueellisten ja kansainvälisten kattavien, monialaisten toimenpiteiden ja koordinoitun toiminnan kehittäminen ja tukeminen vaatii vankkaa poliittista sitoutumista, ja niissä on otettava huomioon:

(a) että niiden avulla on tarpeen suojella kaikkia ihmisiä ympäristön tupakansavulle altistumiselta;

(b) että niiden avulla torjutaan kaikenlaisien tupakkatuotteiden käytön aloittamista, edistetään ja tuetaan tupakan käytön lopettamista ja vähennetään tupakkatuotteiden kaikkinaista kulutusta;

(c) että niiden avulla on tarpeen edistää alkuperäisasukkaiden ja heidän yhteisöjensä osallistumista näiden omien tarpeiden ja näkökulmien kannalta yhteiskunnallisesti ja kulttuurisesti sopivien tupakanvastaisten ohjelmien laatimiseen, toteuttamiseen ja arviointiin; sekä

(d) että niiden avulla tupakoinnin vastaisen strategioiden laatimisessa otetaan huomioon sukupuolikohtaiset riskit.

3. Yksi tämän yleissopimuksen tärkeä osa on kansainvälinen yhteistyö ja erityisesti teknologian, tietämyksen ja taloudellisen avun siirto ja siihen liittyvän asiantuntemuksen tarjoaminen tehokkaiden tupakoinnin vastaisten ohjelmien luomiseksi ja toteuttamiseksi siten, että niissä otetaan huomioon alueen kulttuuri sekä sosiaaliset, taloudelliset, poliittiset ja oikeudelliset tekijät.

Article 4

Guiding principles

To achieve the objective of this Convention and its protocols and to implement its provisions, the Parties shall be guided, *inter alia*, by the principles set out below:

1. Every person should be informed of the health consequences, addictive nature and mortal threat posed by tobacco consumption and exposure to tobacco smoke and effective legislative, executive, administrative or other measures should be contemplated at the appropriate governmental level to protect all persons from exposure to tobacco smoke.

2. Strong political commitment is necessary to develop and support, at the national, regional and international levels, comprehensive multisectoral measures and coordinated responses, taking into consideration:

(a) the need to take measures to protect all persons from exposure to tobacco smoke;

(b) the need to take measures to prevent the initiation, to promote and support cessation, and to decrease the consumption of tobacco products in any form;

(c) the need to take measures to promote the participation of indigenous individuals and communities in the development, implementation and evaluation of tobacco control programmes that are socially and culturally appropriate to their needs and perspectives; and

(d) the need to take measures to address gender-specific risks when developing tobacco control strategies.

3. International cooperation, particularly transfer of technology, knowledge and financial assistance and provision of related expertise, to establish and implement effective tobacco control programmes, taking into consideration local culture, as well as social, economic, political and legal factors, is an important part of the Convention.

4. Kattavat monialaiset toimenpiteet, joilla pyritään vähentämään kaikkien tupakka- tuotteiden käyttöä kansallisella, alueellisella ja kansainvälisellä tasolla, ovat olennaisia, sillä terveydenhuollon periaatteiden mukaisesti ne torjuvat tupakankulutuksen ja ympäristön tupakansavulle altistumisen aiheuttamaa sairastumista, ennen aikaista vammautumista ja kuolleisuutta.

5. Korvausvastuiden määrittely sopimuspuolien omalla lainkäyttöalueella on tärkeä osa kattavaa tupakoinnin vastaista toimintaa.

6. Sopimuspuolien on tunnustettava teknisen ja taloudellisen avun suuri merkitys niiden tupakanviljelijöiden ja tupakkatyöläisten taloudellisen siirtymävaiheen tukemisessa, joiden toimeentuloon kehitysmaaja siirtymätaloussopimuspuolien tupakoinnin vastaisilla ohjelmilla on vakava vaikutus, ja avun merkitys on otettava huomioon kansallisesti laadittavissa kestävässä kehityksen strategioissa.

7. Kansalaisyhteiskunnan osallistumisella on keskeinen osa sopimuksen ja sen lisäpöytäkirjojen tavoitteen saavuttamisessa.

5 artikla

Yleiset velvoitteet

1. Jokaisen sopimuspuolen on laadittava, toteutettava, ajoittain päivitettävä ja tarkistettava kattavia, monialaisia, kansallisia tupakoinnin vastaisia strategioita, suunnitelmia ja ohjelmia tämän yleissopimuksen ja allekirjoittamiensa lisäpöytäkirjojen mukaisesti.

2. Tätä päämäärää varten sopimuspuolen on mahdollisuuksiensa mukaan:

(a) perustettava ja rahoitettava kansallinen tupakoinninvastainen koordinoitumekanismi tai kansallisia tupakoinninvastaisia tietokeskuksia tai vahvistettava niitä;

(b) sekä hyväksyttävä ja toteutettava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä ja/tai muunlaisia toimenpiteitä ja tarvittaessa toimittava yhteistyössä muiden sopimuspuolien kanssa, jotta sopimuspuolet voivat laatia asianmukaisia toimintalinjoja tupakan kulutuksen, niko-

4. Comprehensive multisectoral measures and responses to reduce consumption of all tobacco products at the national, regional and international levels are essential so as to prevent, in accordance with public health principles, the incidence of diseases, premature disability and mortality due to tobacco consumption and exposure to tobacco smoke.

5. Issues relating to liability, as determined by each Party within its jurisdiction, are an important part of comprehensive tobacco control.

6. The importance of technical and financial assistance to aid the economic transition of tobacco growers and workers whose livelihoods are seriously affected as a consequence of tobacco control programmes in developing country Parties, as well as Parties with economies in transition, should be recognized and addressed in the context of nationally developed strategies for sustainable development.

7. The participation of civil society is essential in achieving the objective of the Convention and its protocols.

Article 5

General obligations

1. Each Party shall develop, implement, periodically update and review comprehensive multisectoral national tobacco control strategies, plans and programmes in accordance with this Convention and the protocols to which it is a Party.

2. Towards this end, Each Party shall, in accordance with its capabilities:

(a) establish or reinforce and finance a national coordinating mechanism or focal points for tobacco control; and

(b) adopt and implement effective legislative, executive, administrative and/or other measures and cooperate, as appropriate, with other Parties in developing appropriate policies for preventing and reducing tobacco consumption, nicotine addiction and exposure to tobacco smoke.

tiiniriippuvuuden ja ympäristön tupakansavulle altistumisen torjumiseksi ja vähentämiseksi.

3. Sopimuspuolien on toimittava tupakkoinninvastaisen terveydenhuoltopolitiikan laatimisessa ja toteuttamisessa siten, että tätä politiikkaa suojellaan tupakkateollisuuden kaupallisten ja muiden etujen tavoittelulta kansallisten lakien mukaisesti.

4. Sopimuspuolet toimivat yhteistyössä laatiessaan toimenpiteistä, menettelytavoista ja suuntaviivoista esityksiä sopimuksen ja allekirjoittamiensa lisäpöytäkirjojen toimeenpanoa varten.

5. Sopimuspuolet toimivat tarvittaessa yhteistyössä toimivaltaisten kansainvälisten ja alueellisten hallitustenvälisten järjestöjen ja muiden elinten kanssa sopimuksen ja allekirjoittamiensa lisäpöytäkirjojen tavoitteiden saavuttamiseksi.

6. Sopimuspuolet pyrkivät käytettävissään olevien keinojen ja voimavarojen puiteissa hankkimaan yhteistyössä taloudellisia voimavaroja sopimuksen tehokasta täytäntöönpanoa varten kahden- ja monenvälisten rahoitusmekanismien avulla.

3. In setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law.

4. The Parties shall cooperate in the formulation of proposed measures, procedures and guidelines for the implementation of the Convention and the protocols to which they are Parties.

5. The Parties shall cooperate, as appropriate, with competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies to achieve the objectives of the Convention and the protocols to which they are Parties.

6. The Parties shall, within means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for effective implementation of the Convention through bilateral and multilateral funding mechanisms.

III OSA:

TUPAKAN KYSYNNÄN VÄHENTÄMISEEN LIITTYVÄT TOIMENPITEET

6 artikla

Tupakan kysynnän vähentämiseen tähtäävät hinnoittelu- ja verotustoimenpiteet

1. Sopimuspuolet tunnustavat, että hinnoittelu- ja verotustoimenpiteet ovat tehokas ja tärkeä keino eri väestöosien ja erityisesti nuorison tupakan kulutuksen vähentämiseksi.

2. Vaikka sopimuspuolilla on suvereeni oikeus määrätä omasta veropolitiikastaan jokaisen sopimuspuolen pitäisi ottaa huomioon kansalliset tupakanvastaiset terveys-tavoitteensa ja tarvittaessa panna täytäntöön tai ylläpitää esimerkiksi seuraavanlaisia toimenpiteitä:

(a) tupakkatuotteita koskevan veropolitiikan

PART III:

MEASURES RELATING TO THE REDUCTION OF DEMAND FOR TOBACCO

Article 6

Price and tax measures to reduce the demand for tobacco

1. The Parties recognize that price and tax measures are an effective and important means of reducing tobacco consumption by various segments of the population, in particular young persons.

2. Without prejudice to the sovereign right of the Parties to determine and establish their taxation policies, Each Party should take account of its national health objectives concerning tobacco control and adopt or maintain, as appropriate, measures which may include:

(a) implementing tax policies and, where

kan ja tarvittaessa hintapolitiikan toteuttaminen tupakan kulutuksen vähentämiseen tähtäävien terveystavoitteiden saavuttamiseksi; ja

(b) tarvittaessa ulkomaanmatkailijoiden harjoittama verottomien ja tullivapaiden tupakkatuotteiden myynnin ja/tai maahan tuonnin kieltäminen tai rajoittaminen.

3. Sopimuspuolien on 21 artiklan mukaisesti ilmoitettava tupakkatuotteiden veroprosentit ja tupakan kulutuksen kehityssuunnat ja sopimuspuolikokoukselle esitettävissä määräaikaisraporteissaan.

7 artikla

Muut kuin hinnoitteluun liittyvät tupakan kysyntää vähentävät toimenpiteet

Sopimuspuolet tunnustavat, että kattavat, muut kuin hinnoitteluun liittyvät toimenpiteet ovat tehokas ja tärkeä keino vähentää tupakan kulutusta. Kaikkien sopimuspuolien on hyväksyttävä ja toteuttava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä tai muunlaisia toimenpiteitä, jotka ovat välttämättömiä sopimuspuolien 8-13 artiklojen mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi, ja tarvittaessa toimittava niiden toteuttamiseksi yhteistyössä suoraan toistensa kanssa tai toimivaltaisten kansainvälisten elinten kautta. Sopimuspuolikokouksen on esitettävä asianmukaisia suunta- viivoja kyseisten artiklojen määräysten toteuttamiseksi.

8 artikla

Ympäristön tupakansavulle altistumiselta suojeleminen

1. Sopimuspuolet tunnustavat tieteellisten tutkimustulosten osoittavan kiistattomasti, että ympäristön tupakansavulle altistuminen aiheuttaa kuolemaa, sairauksia ja vammautumista.

2. Jokaisen sopimuspuolen on kansallisella lainkäyttöalueillaan hyväksyttävä ja toimeenpantava kansallisessa lainsäädännössä määritellyllä tavalla sekä edistettävä niitä aktiivisesti muilla lainkäyttöasoilla sellaisten tehokkaiden lainsäädäntö-, täytäntöön-

appropriate, price policies, on tobacco products so as to contribute to the health objectives aimed at reducing tobacco consumption; and

(b) prohibiting or restricting, as appropriate, sales to and/or importations by international travellers of tax- and duty-free tobacco products.

3. The Parties shall provide rates of taxation for tobacco products and trends in tobacco consumption in their periodic reports to the Conference of the Parties, in accordance with Article 21.

Article 7

Non price measures to reduce the demand for tobacco

The Parties recognize that comprehensive non-price measures are an effective and important means of reducing tobacco consumption. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures necessary to implement its obligations pursuant to Articles 8 to 13 and shall cooperate, as appropriate, with each other directly or through competent international bodies with a view to their implementation. The Conference of the Parties shall propose appropriate guidelines for the implementation of the provisions of these Articles.

Article 8

Protection from exposure to tobacco smoke

1. Parties recognize that Scientific evidence has unequivocally established that exposure to tobacco smoke causes death, disease and disability.

2. Each Party shall adopt and implement in areas of existing national jurisdiction as determined by national law and actively promote at other jurisdictional levels the adoption and implementation of effective legislative, executive, administrative and/or

pano- ja hallintotoimenpiteiden ja/tai muunlaisten toimenpiteiden hyväksymistä tai toteuttamista, jotka suojelevat ympäristön tupakansavulle altistumiselta sisätiloissa sijaitsevilla työpaikoilla, julkisissa liikennevälineissä, julkisissa sisätiloissa ja tarpeen mukaan muilla julkisilla paikoilla, sekä edistettävä niitä aktiivisesti muilla lainkäyttötasoilla.

9 artikla

Tupakkatuotteiden sisällön sääntely

Sopimuspuolikokous ehdottaa toimivaltaisia kansainvälisiä elimiä kuultuaan suuntaviivoja tupakkatuotteiden sisällön ja päästöjen tutkimiseksi ja mittaamiseksi ja tupakkatuotteiden sisällön ja päästöjen sääntelemiseksi. Jokaisen sopimuspuolen on hyväksyttävä ja toimeenpantava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä tai muunlaisia toimenpiteitä sisällön ja päästöjen tutkimiseksi ja mittaamiseksi ja tupakkatuotteiden sisällön ja päästöjen sääntelemiseksi sikäli kuin toimivaltaiset kansalliset elimet ovat ne hyväksyneet.

10 artikla

Tupakkatuotteita koskevien tietojen antamisen sääntely

Jokaisen sopimuspuolen on kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti hyväksyttävä ja toimeenpantava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä tai muunlaisia toimenpiteitä, joilla vaaditaan tupakkatuotteiden valmistajia ja maahantuojia antamaan valtion viranomaisille tiedot tupakkatuotteiden sisällöstä ja päästöistä. Jokaisen sopimuspuolen on lisäksi hyväksyttävä ja toimeenpantava tehokkaita toimenpiteitä, joilla tupakkatuotteiden myrkyllisistä ainesosista ja niiden mahdollisesti tuottamista päästöistä tiedotetaan julkisesti.

other measures, providing for protection from exposure to tobacco smoke in indoor workplaces, public transport, indoor public places and, as appropriate, other public places.

Article 9

Regulation of the contents of tobacco products

The Conference of the Parties, in consultation with competent international bodies, shall propose guidelines for testing and measuring the contents and emissions of tobacco products, and for the regulation of these contents and emissions. Each Party shall, where approved by competent national authorities, adopt and implement effective legislative, executive and administrative or other measures for such testing and measuring, and for such regulation.

Article 10

Regulation of tobacco product disclosures

Each Party shall, in accordance with its national law, adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures requiring manufacturers and importers of tobacco products to disclose to governmental authorities information about the contents and emissions of tobacco products. Each Party shall further adopt and implement effective measures for public disclosure of information about the toxic constituents of the tobacco products and the emissions that they may produce.

11 artikla

Tupakkatuotteiden pakkaukset ja pakkausmerkinnät

1. Jokaisen sopimuspuolen on viimeistään kolmen vuoden kuluttua siitä, kun sopimus on sen alueella tullut voimaan, kansallisen lainsäädäntönsä mukaisesti ryhdyttävä tehokkaisiin toimenpiteisiin, joilla varmistetaan, että:

(a) tupakkatuotteiden pakkaukset ja pakkausmerkinnät eivät mainosta tupakkatuotetta sellaisin keinoin, jotka ovat valheellisia tai harhaanjohtavia tai saattavat antaa virheellisen käsityksen tuotteen ominaisuuksista, terveysvaikutuksista, vaaroista tai päästöistä, ja tämä määräys koskee myös kaikkia termejä, kuvauksia, tavaramerkkejä ja kuvallisia tai muita merkkejä, jotka antavat suoraan tai epäsuorasti sellaisen väärän käsityksen, että jokin tietty tupakkatuote olisi vähemmän haitallinen kuin muut tupakkatuotteet. Tällaisia termejä ovat muun muassa ilmaisut ”vähätervainen”, ”kevyt”, ”erittäin kevyt” tai ”mieto”; sekä

(b) kaikissa tupakkatuotteiden yksikkö- ja muissa pakkauksissa sekä tupakkatuotteiden ulkopakkauksissa ja merkinnöissä on oltava myös tupakankäytön haitallisista vaikutuksista kertovat terveysvaroitukset sekä muita asianmukaisia viestejä. Kyseisten varoitusten ja viestien:

- (i) on oltava toimivaltaisen kansallisen viranomaisen hyväksymiä;
- (ii) on oltava vaihtuvia;
- (iii) on oltava kookkaita, selkeitä, näkyviä ja helposti luettavia;
- (iv) olisi katettava vähintään 50 % pakkauksen pääasiallisesta näkyvästä pinta-alasta ja niiden on katettava vähintään 30 % pakkauksen pääasiallisesta näkyvästä pinta-alasta;
- (v) on mahdollista koostua osittain tai kokonaan kuvista tai kuvamerkeistä.

2. Kaikkien tupakkatuotteiden yksikkö- ja muissa pakkauksissa sekä tupakkatuotteiden ulkopakkauksissa ja merkinnöissä on 1 kohdan b alakohdassa mainittujen varoitus-

Article 11

Packaging and labelling of tobacco products

1. Each Party shall, within a period of three years after entry into force of this Convention for that Party, adopt and implement, in accordance with its national law, effective measures to ensure that:

(a) tobacco product packaging and labelling do not promote a tobacco product by any means that are false, misleading, deceptive or likely to create an erroneous impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions, including any term, descriptor, trademark, figurative or any other sign that directly or indirectly creates the false impression that a particular tobacco product is less harmful than other tobacco products. These may include terms such as "low tar", "light", "ultra-light", or "mild"; and

(b) each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products also carry health warnings describing the harmful effects of tobacco use, and may include other appropriate messages. These warnings and messages:

- (i) shall be approved by the competent national authority,
- (ii) shall be rotating,
- (iii) shall be large, clear, visible and legible,
- (iv) should be 50% or more of the principal display areas but shall be no less than 30% of the principal display areas,
- (v) may be in the form of or include pictures or pictograms.

2. Each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products shall, in addition to the warnings specified in para-

ten lisäksi oltava tietoa tupakkatuotteiden olennaisista ainesosista ja päästöistä kansallisten viranomaisten määrittelemällä tavalla.

3. Jokaisen sopimuspuolen on vaadittava, että tämän artiklan 1 kohdan b alakohdassa ja 2 kohdassa mainitut varoitukset ja muut tekstitiedot ovat kaikissa tupakkatuotteiden yksikkö- ja muissa pakkauksissa sekä tupakkatuotteiden ulkoisissa pakkauksissa ja merkinnöissä sopimuspuolen pääkielellä tai -kielillä.

4. Tässä artiklassa ilmaisua ”tupakkatuotteiden ulkopakkaukset ja merkinnät” sovelletaan tuotteen kaikkiin vähittäismyyntipakkauksiin ja –merkintöihin.

12 artikla

Valistus, tiedotus, koulutus ja yleisön tietoisuuden lisääminen

Kaikkien sopimuspuolien on tarpeen mukaan edistettävä ja vahvistettava yleisön tietoisuutta tupakanvastaisuudesta kaikin käytettävissään olevin viestintävälinein. Tätä tarkoitusta varten kaikkien sopimuspuolien on hyväksyttävä ja toimeenpantava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteitä tai muunlaisia toimenpiteitä, joilla edistetään:

(a) yleisön laajaa osallistumista tehokkaisiin ja kattaviin valistus- ja tiedotusohjelmiin, jotka käsittelevät tupakan aiheuttamaa riippuvuutta, ympäristön tupakansavulle altistumista ja muita vastaavia terveysriskejä;

(b) 14 artiklan 2 kohdassa määritettyä yleisön valistamista tupakan ja ympäristön tupakansavulle altistumisen aiheuttamista terveysriskeistä sekä tupakankäytön lopettamisen ja tupakoimattomuuden eduista;

(c) kansallisen lainsäädännön mukaisesti yleisön mahdollisuutta saada tupakkateollisuutta koskevia laajoja, yleissopimuksen tavoitteen kannalta olennaisia tietoja;

(d) tehokkaita ja asianmukaisia tupakoinnin vastaisia koulutus- tai tietoisuus- ja valistusohjelmia, jotka suunnataan terveydenhuollon työntekijöille, yhdyskuntatyöntekijöille, sosiaalityöntekijöille, tiedotusväli-

graph 1(b) of this Article, contain information on relevant constituents and emissions of tobacco products as defined by national authorities.

3. Each Party shall require that the warnings and other textual information specified in paragraphs 1(b) and paragraph 2 of this Article will appear on each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products in its principal language or languages.

4. For the purposes of this Article, the term "outside packaging and labelling" in relation to tobacco products applies to any packaging and labelling used in the retail sale of the product.

Article 12

Education, communication, training and public awareness

Each Party shall promote and strengthen public awareness of tobacco control issues, using all available communication tools, as appropriate. Towards this end, each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to promote:

(a) broad access to effective and comprehensive educational and public awareness programmes on the health risks including the addictive characteristics of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke;

(b) public awareness about the health risks of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke, and about the benefits of the cessation of tobacco use and tobacco-free lifestyles as specified in Article 14.2;

(c) public access, in accordance with national law, to a wide range of information on the tobacco industry as relevant to the objective of this Convention;

(d) effective and appropriate training or sensitization and awareness programmes on tobacco control addressed to persons such as health workers, community workers, social workers, media professionals, educa-

neiden ammattilaisille, kasvattajille, päättäjille, hallintovirkamiehille ja muille asianomaisille;

(e) tupakkateollisuudesta erillään toimivien julkisen ja yksityisen sektorin laitosten ja kansalaisjärjestöjen tietoisuutta ja osallistumista eri alojen välisten tupakoinninvastainten ohjelmien ja strategioiden laatimiseen ja toimeenpanoon; sekä

(f) yleisön tietoisuutta terveyteen, talouteen ja ympäristöön liittyvistä tupakan tuotannon ja kulutuksen haitoista sekä näitä koskevan tiedon saatavuutta.

13 artikla

Tupakan mainonta, myynninedistäminen ja tupakkasponsorointi

1. Sopimuspuolet tunnustavat, että kattava mainos-, myynninedistämisen- ja sponsorointikielto vähentäisi tupakkatuotteiden kulutusta.

2. Jokaisen sopimuspuolen on perustuslakinsa tai perustuslaillisten periaatteidensa mukaisesti kiellettävä kokonaan tupakan mainonta, myynninedistäminen ja tupakkasponsorointi. Tämä tarkoittaa rajat ylittävän, sopimuspuolen omalta alueelta peräisin olevan mainonnan, myynninedistämisen ja sponsoroinnin laaja-alaista kieltämistä sopimuspuolen oikeudellisen ympäristön ja sopimuspuolen käytettävissä olevien teknisten keinojen rajoissa. Tältä osin jokaisen sopimuspuolen on viiden vuoden kuluessa siitä, kun sopimus on sen alueella astunut voimaan, ryhdyttävä asianmukaisiin tehokkaisiin lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimenpiteisiin ja/tai muunlaisiin toimenpiteisiin, ja raportoitava 21 artiklan mukaisesti.

3. Sopimuspuolen, joka ei perustuslakinsa tai perustuslaillisten periaatteidensa vuoksi voi asettaa kattavaa kieltoa, on rajoitettava kaikkea tupakan mainontaa, myynninedistämistä ja tupakkasponsorointia. Tämä tarkoittaa rajatylittävän, sopimuspuolen omalta alueelta peräisin olevan mainonnan, myynninedistämisen ja sponsoroinnin rajoittamista tai laaja-alaista kieltämistä sopimuspuolen oikeudellisen ympäristön ja

tors, decision-makers, administrators and other concerned persons;

(e) awareness and participation of public and private agencies and nongovernmental organizations not affiliated with the tobacco industry in developing and implementing intersectoral programmes and strategies for tobacco control; and

(f) public awareness of and access to information regarding the adverse health, economic, and environmental consequences of tobacco production and consumption.

Article 13

Tobacco advertising, promotion and sponsorship

1. Parties recognize that a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship would reduce the consumption of tobacco products.

2. Each Party shall, in accordance with its constitution or constitutional principles, undertake a comprehensive ban of all tobacco advertising, promotion and sponsorship. This shall include, subject to the legal environment and technical means available to that Party, a comprehensive ban on cross-border advertising, promotion and sponsorship originating from its territory. In this respect, within the period of live years after entry into force of this Convention for that Party, Each Party shall undertake appropriate legislative, executive, administrative and/or other measures and report accordingly in conformity with Article 21.

3. A Party that is not in a position to undertake a comprehensive ban due to its constitution or constitutional principles shall apply restrictions on all tobacco advertising, promotion and sponsorship. This shall include, subject to the legal environment and technical means available to that Party, restrictions or a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship originating from its territory with cross-border ef-

sopimuspuolen käytettävissä olevien teknisten keinojen rajoissa. Tältä osin jokaisen sopimuspuolen on ryhdyttävä asianmukaisiin tehokkaisiin lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja/tai hallintotoimenpiteisiin tai muunlaisiin toimenpiteisiin, ja raportoitava 21 artiklan mukaisesti.

4. Jokaisen sopimuspuolen on perustuslakinsa tai perustuslaillisten periaatteidensa mukaisesti vähintään:

(a) kiellettävä kaikenlainen tupakan mainonta, myynninedistäminen ja tupakkasponsorointi, jotka lisäävät tupakkatuotteen suosiota virheellisin tai harhaanjohtavin keinoin tai saattavat antaa virheellisen käsityksen tuotteen ominaisuuksista, terveysvaikutuksista, vaaroista tai päästöistä;

(b) vaadittava, että kaikessa tupakan mainonnassa ja tarvittaessa myynninedistämässä ja tupakkasponsoroinnissa on terveysvaroitukset tai muut asianmukaiset varoitukset ja viestit;

(c) rajoitettava sellaisten suorien tai epäsuorien kannustimien käyttöä, jotka yllyttävät yleisöä ostamaan tupakkatuotteita;

(d) vaadittava, että siltä osin kuin tupakan mainontaa, myynninedistämistä ja tupakkasponsorointia ei ole kokonaan kielletty, näihin liittyvistä kuluista ilmoitetaan asianomaisille viranomaisille. Kyseiset viranomaiset voivat päättää tietojen antamisesta 21 artiklan nojalla kansallisen lainsäädännön mukaisesti yleisön ja sopimuspuolikonkruksen käyttöön;

(e) kiellettävä tupakan mainonta, myynninedistäminen ja tupakkasponsorointi kokonaan radiossa, televisiossa, painotuotteissa ja tarpeen mukaan esimerkiksi internetissä ja muissa viestimissä viiden vuoden kuluessa tai, ellei sopimuspuoli perustuslakinsa tai perustuslaillisten periaatteidensa vuoksi voi asettaa kattavaa kieltoa, rajoitettava niitä; sekä

(f) kiellettävä kansainvälisten tapahtumien, toimintojen ja/tai niiden osanottajien tupakkasponsorointi tai, ellei sopimuspuoli perustuslakinsa tai perustuslaillisten periaatteidensa vuoksi voi niin tehdä, rajoitettava sitä.

5. Sopimuspuolia kannustetaan ryhtymään toimiin, joihin sisältyvät velvoitteet ovat tiukempia kuin 4 kohdan velvoitteet.

In this respect, Each Party shall undertake appropriate legislative, executive, administrative and/or other measures and report accordingly in conformity with Article 21.

4. As a minimum, and in accordance with its constitution or constitutional principles, Each Party shall:

(a) prohibit all forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship that promote a tobacco product by any means that are false, misleading or deceptive or likely to create an erroneous impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions;

(b) require that health or other appropriate warnings or messages accompany all tobacco advertising and, as appropriate, promotion and sponsorship;

(c) restrict the use of direct or indirect incentives that encourage the purchase of tobacco products by the public;

(d) require, if it does not have a comprehensive ban, the disclosure to relevant governmental authorities of expenditures by the tobacco industry on advertising, promotion and sponsorship not yet prohibited. Those authorities may decide to make those figures available, subject to national law, to the public and to the Conference of the Parties, pursuant to Article 21;

(e) undertake a comprehensive ban or, in the case of a Party that is not in a position to undertake a comprehensive ban due to its constitution or constitutional principles, restrict tobacco advertising, promotion and sponsorship on radio, television, print media and, as appropriate, other media, such as the internet, within a period of five years; and

(f) prohibit, or in the case of a Party that is not in a position to prohibit due to its constitution or constitutional principles restrict, tobacco sponsorship of international events, activities and/or participants therein.

5. Parties are encouraged to implement measures beyond the obligations set out in paragraph 4.

6. Sopimuspuolien on tehtävä yhteistyötä rajatylittävän mainonnan estämistä helpottavan teknologian ja muiden vastaavien keinojen kehittämisessä.

7. Sopimuspuolilla, jotka ovat kieltäneet jotkin tupakan mainonnan, myyinnedistämisen ja sponsoroinnin muodot, on suvereeni oikeus kieltää kyseiset alueelleen tulevat rajatylittävän tupakan mainonnan, myyinnedistämisen ja sponsoroinnin muodot ja määrätä niistä samat rangaistukset kuin kotimaan mainonnalle, myyinnedistämiseen ja sponsoroinnille. Tässä kohdassa ei kannateta eikä hyväksytä mitään tiettyä rangaistusta.

8. Sopimuspuolien on harkittava sellaisen lisäpöytäkirjan laatimista toimenpiteistä, jotka edellyttävät kansainvälistä yhteistyötä rajat ylittävän mainonnan, myyinnedistämisen ja sponsoroinnin kieltämiseksi kokonaan.

14 artikla

Tupakkariippuvuutta ja tupakoinnin lopettamista koskevat kysynnänvähentämistoimet

1. Jokaisen sopimuspuolen on laadittava ja levitettävä tieteellisiin tutkimustuloksiin ja parhaisiin käytäntöihin perustuvia, asianmukaisia, kattavia ja yhtenäisiä suuntaviivoja kansallisten olosuhteiden ja prioriteettien mukaisesti sekä ryhdyttävä tehokkaihin toimenpiteisiin tupakankäytön lopettamisen ja tupakkariippuvuuden riittävän hoidon edistämiseksi.

2. Tätä tavoitetta varten jokaisen sopimuspuolen on pyrittävä:

(a) suunnittelemaan ja toimeenpanemaan tehokkaita ohjelmia, jotka tähtäävät tupakankäytön lopettamisen edistämiseen esimerkiksi oppilaitoksissa, terveydenhuoltolaitoksissa, työpaikoilla ja urheilupaikoilla;

(b) sisällyttämään tupakkariippuvuuden diagnosointi ja hoito ja tupakankäytön lopettamisen neuvontapalvelut kansallisiin terveys- ja valistusohjelmiin, -suunnitelmiin ja -strategioihin, joihin osallistuu tarpeen mukaan terveydenhuollon työntekijöitä, yhdyskuntatyöntekijöitä ja sosiaalityöntekijöitä;

6. Parties shall cooperate in the development of technologies and other means necessary to facilitate the elimination of cross-border advertising.

7. Parties which have a ban on certain forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship have the sovereign right to ban those forms of cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship entering their territory and to impose equal penalties as those applicable to domestic advertising, promotion and sponsorship originating from their territory in accordance with their national law. This paragraph does not endorse or approve of any particular penalty.

8. Parties shall consider the elaboration of a protocol setting out appropriate measures that require international collaboration for a comprehensive ban on cross-border advertising, promotion and sponsorship.

Article 14

Demand reduction measures concerning tobacco dependence and cessation

1. Each Party shall develop and disseminate appropriate, comprehensive and integrated guidelines based on scientific evidence and best practices, taking into account national circumstances and priorities, and shall take effective measures to promote cessation of tobacco use and adequate treatment for tobacco dependence.

2. Towards this end, each Party shall endeavour to:

(a) design and implement effective programmes aimed at promoting the cessation of tobacco use, in such locations as educational institutions, health care facilities, workplaces and sporting environments;

(b) include diagnosis and treatment of tobacco dependence and counselling services on cessation of tobacco use in national health and education programmes, plans and strategies, with the participation of health workers, community workers and social workers as appropriate;

(c) perustamaan terveydenhuoltolaitoksiin ja kuntoutuskeskuksiin tupakkariippuvuuden toteamiseen, neuvontaan, torjuntaan ja hoitoon liittyviä ohjelmia; sekä

(d) yhteistyössä muiden sopimuspuolien kanssa lisäämään 22 artiklan nojalla tupakkariippuvuuden hoidon ja siihen liittyvien lääketuotteiden saatavuutta ja edullisuutta. Tällaisia tuotteita ja niiden osia voivat tarpeen mukaan olla esimerkiksi lääkkeet, lääkkeiden annosteluun tarkoitettut tuotteet sekä diagnostiikkatuotteet.

(c) establish in health care facilities and rehabilitation centres programmes for diagnosing, counselling, preventing and treating tobacco dependence; and

(d) collaborate with other Parties to facilitate accessibility and affordability for treatment of tobacco dependence including pharmaceutical products pursuant to Article 22. Such products and their constituents may include medicines, products used to administer medicines and diagnostics when appropriate.

OSA IV:

TUPAKAN TARJONNAN VÄHENTÄMISEEN LIITTYVÄT TOIMET

15 Artikla

Tupakkatuotteiden laitton kauppa³

1. Sopimuspuolet tunnustavat, että tupakanvastaisen toiminnan olennaisia osatekijöitä ovat alueiden sisäisten, alueellisten ja maailmanlaajuisten sopimusten lisäksi tupakkatuotteiden kaikkinaisen laittoman kaupan estäminen, salakuljetus, laitton valmistus ja väärentäminen mukaan luettuina, sekä siihen liittyvän kansallisen lainsäädännön kehittäminen ja toimeenpano.

2. Jokaisen sopimuspuolen on otettava käyttöön ja toteutettava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimia tai muita toimenpiteitä varmistaakseen, että kaikkiin yksittäisiin tupakkapakkauksiin ja tupakkatuotteiden pakkauksiin sekä tuotteiden kaikkiin ulkopakkauksiin liitetään merkintä, jonka avulla sopimuspuolet voivat määrittää tupakkatuotteiden alkuperän kansallisen lainsäädännön ja asianomaisten kahden- ja monenvälisten sopimusten mukaisesti sekä seurata, dokumentoida ja valvoa tupakkatuotteiden liikkeitä ja laillista asemaa. Lisäksi jokaisen sopimuspuolen on:

(a) vaadittava kaikkiin yksittäisiin tupakkapakkauksiin ja tupakkatuotteiden pakkauksiin kotimaanmarkkinoiden vähittäis- ja

PART IV:

MEASURES RELATING TO THE REDUCTION OF THE SUPPLY OF TOBACCO

Article 15

Illicit trade in tobacco products³

1. The Parties recognize that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling, illicit manufacturing and counterfeiting, and the development and implementation of related national law, in addition to subregional, regional and global agreements, are essential components of tobacco control.

2. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to ensure that all unit packets and packages of tobacco products and any outside packaging of such products are marked to assist Parties in determining the origin of tobacco products, and in accordance with national law and relevant bilateral or multilateral agreements, assist Parties in determining the point of diversion and monitor, document and control the movement of tobacco products and their legal status. In addition, Each Party shall:

(a) require that unit packets and packages of tobacco products for retail and wholesale use that are sold on its domestic market

tukkumyyntiä varten seuraava ilmoitus: ”Myynti sallittu vain (lisätään maan nimi tai paikallisen, alueellisen tai liittovaltion yksikön nimi)” tai muu tehokas merkintä, joka osoittaa niiden määränpään tai joka auttaa viranomaisia määrittämään, onko tuote laillisesti myynissä kotimaanmarkkinoilla; sekä

(b) harkittava tarpeen mukaan käytännöllisen jäljitysjärjestelmän kehittämistä varmistamaan jakelujärjestelmää ja auttamaan laittoman kaupan tutkimisessa.

3. Jokaisen sopimuspuolen on vaadittava, että tämän artiklan 2 kohdassa mainitut pakkaustiedot on esitettävä luettavassa muodossa ja/tai maan pääkielellä tai – kielillä.

4. Tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi jokaisen sopimuspuolen on:

(a) seurattava ja koottava tietoa tupakkatuotteiden rajatylittävästä kaupasta, laitonta kauppaa mukaan luettuna, ja vaihdettava tarpeen mukaan tietoja tulli- ja veroviranomaisten sekä muiden viranomaisten kesken ja kansallisen lainsäädännön sekä asiaan liittyvien soveltuvien kahden- tai monenvälisen sopimusten mukaisesti;

(b) toteutettava tai vahvistettava asianmukaisin rangaistuksin ja oikeuskeinoin tupakkatuotteiden, väärennetyt ja salakuljetetut savukkeet mukaan luettuina, laitonta kauppaa vastaan suunnattua lainsäädäntöä;

(c) ryhdyttävä asianmukaisiin toimiin sen varmistamiseksi, että kaikki takavarikoidut valmistusvälineet, väärennetyt ja salakuljetetut savukkeet ja muut tupakkatuotteet tuhotaan mahdollisimman ympäristöystävällisin menetelmin tai käsitellään kansallisen lainsäädännön mukaisesti;

(d) ryhdyttävä toimenpiteisiin sellaisten tupakkatuotteiden varastoinnin ja jakelun seuraamiseksi, dokumentoimiseksi ja valvomiseksi, joita pidetään tai kuljetetaan sen toimivalta-alueella ennen verojen tai tullien maksamista; sekä

(e) ryhdyttävä tarpeen mukaan toimenpiteisiin, joilla tupakkatuotteiden laittomasta kaupasta saatu tuotto voidaan takavarikoida.

5. Sopimuspuolien on tarpeen mukaan annettava tämän artiklan 4 kohdan a ja d alakohtiin liittyvät tiedot koottuina kausira-

carry the statement: *“Sales only allowed in (insert name of the country subnational, regional or federal unit) ”* or carry any other effective marking indicating the final destination or which would assist authorities in determining whether the product is legally for sale on the domestic market; and

(b) consider, as appropriate, developing a practical tracking and tracing regime that would further secure the distribution system and assist in the investigation of illicit trade.

3. Each Party shall require that the packaging information or marking specified in paragraph 2 of this Article shall be presented in legible form and/or appear in its principal language or languages.

4. With a view to eliminating illicit trade in tobacco products, each Party shall:

(a) monitor and collect data on cross-border trade in tobacco products, including illicit trade, and exchange information among customs, tax and other authorities, as appropriate, and in accordance with national law and relevant applicable bilateral or multilateral agreements;

(b) enact or strengthen legislation, with appropriate penalties and remedies, against illicit trade in tobacco products, including counterfeit and contraband cigarettes;

(c) take appropriate steps to ensure that all confiscated manufacturing equipment, counterfeit and contraband cigarettes and other tobacco products are destroyed, using environmentally friendly methods where feasible, or disposed of in accordance with national law;

(d) adopt and implement measures to monitor, document and control the storage and distribution of tobacco products held or moving under suspension of taxes or duties within its jurisdiction; and

(e) adopt measures as appropriate to enable the confiscation of proceeds derived from the illicit trade in tobacco products.

5. Information collected pursuant to subparagraphs 4(a) and 4(d) of this Article shall, as appropriate, be provided in aggre-

porteissaan sopimuspuolikokoukselle 21 artiklan mukaisesti.

6. Sopimuspuolien on tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi tarvittaessa ja kansallisen lainsäädännön mukaisesti edistettävä kansallisten laitosten sekä asianomaisten alueellisten ja kansainvälisten hallitustenvälisten järjestöjen välistä yhteistyötä tutkimuksessa, syytetoimissa ja oikeudenkäynneissä. Alueelliselle ja alueiden sisäiselle yhteistyölle on tupakkatuotteiden laittoman kaupan torjumisessa pantava erityistä painoa.

7. Jokaisen sopimuspuolen on pyrittävä ryhtymään jatkotoimiin, tarvittava lisensointi mukaan luettuna, joilla valvotaan tai säännellään tupakkatuotteiden tuotantoa ja jakelua tupakkatuotteiden laittoman kaupan estämiseksi.

16 artikla

Myynti alaikäisille ja alaikäisten harjoittama myynti

1. Jokaisen sopimuspuolen on asianmukaisella hallintotasolla otettava käyttöön ja toteutettava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimia sekä muita toimia, joilla estetään tupakkatuotteiden myynti alueen tai maan lain asettamaa ikärajaa nuoremmille henkilöille tai alle 18-vuotiaille. Tällaiset toimet voivat olla seuraavanlaisia:

(a) vaaditaan, että kaikki tupakkatuotteiden myyjät asettavat myyntipisteeseensä selvästi näkyviin ilmoituksen, jonka mukaan tupakkatuotteiden myynti alaikäisille on kielletty, ja että myyjät pyytävät epävarmoissa tapauksissa tupakanostajaa osoittamaan asianmukaisesti lainmukaisen täysi-ikäisyytensä;

(b) kielletään myymästä tupakkatuotteita siten, että ne ovat vapaasti esillä esimerkiksi myymälän hyllyillä;

(c) kielletään makeisten, välipalojen, lelujen tai muiden valmistus ja myynti alaikäisiin vetoavien tupakkatuotteiden muodossa; sekä

(d) varmistetaan, että alaikäiset eivät pääse käsiksi sopimuspuolen toimivalta-

gate form by the Parties in their periodic reports to the Conference of the Parties; in accordance with Article 21.

6. The Parties shall, as appropriate and in accordance with national law, promote cooperation between national agencies, as well as relevant regional and international intergovernmental organizations as it relates to investigations, prosecutions and proceedings, with a view to eliminating illicit trade in tobacco products. Special emphasis shall be placed on cooperation at regional and subregional levels to combat illicit trade of tobacco products.

7. Each Party shall endeavour to adopt and implement further measures including licensing, where appropriate, to control or regulate the production and distribution of tobacco products in order to prevent illicit trade.

Article 16

Sales to and by minors

1. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures at the appropriate government level to prohibit the sales of tobacco products to persons under the age set by domestic law, national law or eighteen. These measures may include:

(a) requiring that all sellers of tobacco products place a clear and prominent indicator inside their point of sale about the prohibition of tobacco sales to minors and, in case of doubt, request that each tobacco purchaser provide appropriate evidence of having reached full legal age;

(b) banning the sale of tobacco products in any manner by which they are directly accessible, such as store shelves;

(c) prohibiting the manufacture and sale of sweets, snacks, toys or any other objects in the form of tobacco products which appeal to minors; and

(d) ensuring that tobacco vending machines under its jurisdiction are not accessi-

alueella oleviin tupakanmyyntiautomaatteihin ja etteivät nämä edistä tupakanmyyntiä alaikäisille.

2. Jokaisen sopimuspuolen on kiellettävä ilmaisten tupakkatuotteiden jakelu yleisölle ja varsinkin alaikäisille tai edistettävä tällaista kieltoa.

3. Jokaisen sopimuspuolen on pyrittävä kieltämään savukkeiden myynti yksittäiskappaleina tai pienissä pakkauksissa, joiden ostamiseen alaikäisillä on paremmat taloudelliset mahdollisuudet.

4. Sopimuspuolet tunnustavat, että tehokkuutensa parantamiseksi niiden pitäisi tarpeen mukaan toteuttaa tupakkatuotteiden alaikäisille myynnin estämiseen kohdistuvat toimet yhdessä tämän yleissopimuksen muiden määräysten kanssa.

5. Sopimuspuoli voi allekirjoittaessaan, ratifioidessaan tai hyväksyessään sopimuksen tai liittyessään siihen taikka milloin tahansa sen jälkeen osoittaa sitovalla kirjallisella vakuutuksella sitoutuvansa estämään tupakanmyyntiautomaattien käyttöön ottamisen toimivalta-alueellaan tai tarpeen mukaan tupakanmyyntiautomaattien kerta-kaikkiseen kieltämiseen. Tallettaja toimittaa tällaisen tämän artiklan mukaisen vakuutuksen kaikille sopimuksen sopimuspuolille.

6. Jokaisen sopimuspuolen on otettava käyttöön ja toteutettava tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- tai hallintotoimia tai muita toimia, myyjien ja jakelijoiden rangaistukset mukaan luettuina, tämän artiklan 1-5 kohtien velvoitusten noudattamiseksi.

7. Jokaisen sopimuspuolen pitäisi tarpeen mukaan ottaa käyttöön ja toteuttaa tehokkaita lainsäädäntö-, täytäntöönpano- tai hallintotoimia tai muita toimia kotimaisen tai kansallisen lain mukaan alaikäisten tai alle 18-vuotiaiden harjoittaman tupakkatuotteiden myynnin estämiseksi.

17 artikla

Taloudellisesti kannattavan vaihtoehtoisen toiminnan tukeminen

Sopimuspuolien on yhteistyössä toistensa ja toimivaltaisten kansainvälisten ja alueel-

ble to minors and do not promote the sale of tobacco products to minors.

2. Each Party shall prohibit or promote the prohibition of the distribution of free tobacco products to the public and especially minors.

3. Each Party shall endeavour to prohibit the sale of cigarettes individually or in small packets which increase the affordability of such products to minors.

4. The Parties recognize that in order to increase their effectiveness, measures to prevent tobacco product sales to minors should, where appropriate, be implemented in conjunction with other provisions contained in this Convention.

5. When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention or at any time thereafter, a Party may, by means of a binding written declaration, indicate its commitment to prohibit the introduction of tobacco vending machines within its jurisdiction or, as appropriate, to a total ban on tobacco vending machines. The declaration made pursuant to this Article shall be circulated by the Depositary to all Parties to the Convention.

6. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures, including penalties against sellers and distributors, in order to ensure compliance with the obligations contained in paragraphs 1-5 of this Article.

7. Each Party should, as appropriate, adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to prohibit the sales of tobacco products by persons under the age set by domestic law, national law or eighteen.

Article 17

Provision of support for economically viable alternative activities

Parties shall, in cooperation with each other and with competent international and

listen hallitustenvälisten järjestöjen kanssa edistettävä tarpeen mukaan tupakkatyöläisille, tupakankasvattajille ja mahdollisesti yksittäisille myyjille avoimena olevia taloudellisesti kannattavia vaihtoehtoja.

regional intergovernmental organizations, promote, as appropriate, economically viable alternatives for tobacco workers, growers and, as the case may be, individual sellers.

V OSA

YMPÄRISTÖNSUOJELU

18 artikla

Ympäristön ja terveyden suojelu

Tämän sopimuksen mukaisten velvoitteidensa hoitamisessa jokainen sopimuspuoli sitoutuu ottamaan omalla alueellaan ympäristön ja terveyden suojelun asianmukaisesti huomioon tupakan viljely- ja valmistusalueilla.

PART V

PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

Article 18

Protection of the environment and the health of persons

In carrying out their obligations under this Convention, the Parties agree to have due regard to the protection of the environment and the health of persons in relation to the environment in respect of tobacco cultivation and manufacture within their respective territories.

VI OSA

VASTUUKYSYMYKSET

19 artikla

Vastuut

1. Sopimuspuolien on harkittava tupakanvastaista toimintaa varten lainsäädäntötoimia tai tarvittaessa olemassa olevien lakiensa kehittämistä rikos- ja siviilioikeudellisen vastuun osalta tarvittavat korvaukset mukaan luettuina.

2. Tietojenvaihdossa sopimuspuolien on toimittava sopimuspuolikokouksen kautta keskinäisessä yhteistyössä 21 artiklan mukaisesti, seuraavat seikat mukaan luettuina:

(a) tiedot tupakkatuotteiden kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen vaikutuksesta terveyteen 20 artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti; ja

(b) tiedot lainsäädännöstä ja voimassa olevista määräyksistä sekä asiaan liittyvästä oikeusalasta.

3. Sopimuspuolien on tarpeen ja keskinäisen sopimuksen mukaisesti annettava kan-

PART VI

QUESTIONS RELATED TO LIABILITY

Article 19

Liability

1. For the purpose of tobacco control, the Parties shall consider taking legislative action or promoting their existing laws, where necessary, to deal with criminal and civil liability, including compensation where appropriate.

2. Parties shall cooperate with each other in exchanging information through the Conference of the Parties in accordance with Article 21 including:

(a) information on the health effects of the consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke in accordance with Article 20.3(a); and

(b) information on legislation and regulations in force as well as pertinent jurisprudence.

3. The Parties shall, as appropriate and mutually agreed, within the limits of na-

sallisen lainsäädännön, toimintaperiaatteiden, oikeuskäytännön ja soveltuvien olemassa olevien sopimusjärjestelyjen puitteissa toisilleen apua oikeusmenettelyissä, jotka liittyvät tämän yleissopimuksen mukaiseen siviili- ja rikosoikeudelliseen vastuuseen.

4. Sopimus ei saa millään tavoin vaikuttaa sopimuspuolilla mahdollisesti oleviin oikeuksiin esiintyä toistensa oikeusistuimissa eikä rajoittaa kyseisiä oikeuksia.

5. Sopimuspuolikokous voi mahdollisuuksien mukaan ja ottamalla huomioon työn, jota tehdään asianomaisilla kansainvälisillä foorumeilla, harkita jo varhaisessa vaiheessa vastuukysymyksiä niihin liittyvine asianmukaisine kansainvälisine lähestymistapoineen sekä asianmukaisia keinoja, joilla sopimuspuolia voidaan pyydetäessä tukea niiden lainsäädännöllisissä ja muissa tämän artiklan mukaisissa toimissa.

VII OSA:

TIETEELLINEN JA TEKNINEN YHTEISTYÖ SEKÄ TIEDOTTAMINEN

20 artikla

Tutkimus, valvonta ja tietojenvaihto

1. Sopimuspuolet sitoutuvat tupakoinninvastaisessa toiminnassa kehittämään ja edistämään kansallista tutkimusta ja koordinoimaan alueellisen ja kansainvälisen tason tutkimusohjelmia. Tätä tarkoitusta varten jokaisen sopimuspuolen on:

(a) pantava alulle tutkimustoimintaa ja tieteellisiä arviointeja joko suoraan tai toimivaltaisten kansainvälisten ja alueellisten hallitustenvälisten järjestöjen ja muiden elinten kautta ja samalla yhteistyössä edistettävä ja kannustettava tutkimusta, joka käsittelee tupakan kulutusta määrääviä tekijöitä, ympäristön tupakansavulle altistumista ja näiden seurauksia ja joka pyrkii löytämään vaihtoehtoisia viljelykasveja; sekä

(b) edistettävä ja vahvistettava toimivaltaisten kansainvälisten ja alueellisten halli-

tional legislation, policies, legal practices and applicable existing treaty arrangements, afford one another assistance in legal proceedings relating to civil and criminal liability consistent with this Convention.

4. The Convention shall in no way affect or limit any rights of access of the Parties to each other's courts where such rights exist.

5. The Conference of the Parties may consider, if possible, at an early stage, taking account of the work being done in relevant international fora, issues related to liability including appropriate international approaches to these issues and appropriate means to support, upon request, the Parties in their legislative and other activities in accordance with this Article.

PART VII:

SCIENTIFIC AND TECHNICAL COOPERATION AND COMMUNICATION OF INFORMATION

Article 20

Research, surveillance and exchange of information

1. The Parties undertake to develop and promote national research and to coordinate research programmes at the regional and international levels in the field of tobacco control. Towards this end, each Party shall:

(a) initiate and cooperate in, directly or through competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, the conduct of research and scientific assessments, and in so doing promote and encourage research that addresses the determinants and consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke as well as research for identification of alternative crops; and

(b) promote and strengthen, with the support of competent international and regional

tustenvälisten järjestöjen ja muiden elinten tuella koulutusta ja tukea kaikille, jotka toimivat tupakoinninvastaisissa tehtävissä harjoittaen esimerkiksi tutkimusta, toimeenpanoa ja arviointia.

2. Sopimuspuolien on tarpeen mukaan perustettava ohjelmia tupakan kulutuksen ja tupakansavulle altistumisen laajuuden, mallien, määrävien tekijöiden ja seurausten kansallista, alueellista ja maailmanlaajuisista valvontaa varten. Tätä tarkoitusta varten sopimuspuolien olisi yhdistettävä tupakanvastaisen toiminnan ohjelmat kansallisiksi, alueellisiksi ja maailmanlaajuisiksi terveydenvalvontaohjelmiksi siten, että tiedot ovat vertailukelpoisia ja analysoitavissa tarpeen mukaan sekä alueellisella että kansainvälisellä tasolla.

3. Sopimuspuolet tunnustavat kansainvälisten ja alueellisten hallitustenvälisten järjestöjen ja muiden elinten taloudellisen ja teknisen avun merkityksen. Jokaisen sopimuspuolen on pyrittävä:

(a) perustamaan vaiheittain kansallinen järjestelmä tupakan kulutuksen ja siihen liittyvien yhteiskunnallisten, taloudellisten ja terveyttä koskevien indikaattoreiden epidemiologista valvontaa varten;

(b) tekemään yhteistyötä toimivaltaisten kansainvälisten ja alueellisten hallitustenvälisten järjestöjen ja muiden elinten kanssa, valtionlaitokset ja kansalaisjärjestöt mukaan luettuina, alueellisessa ja maailmanlaajuisessa tupakan valvonnassa ja tämän artiklan 3 kohdan a alakohdassa määritettyjä indikaattoreita koskevassa tiedonvaihdossa; sekä

(c) tekemään yhteistyötä Maailman terveysjärjestön kanssa yleisten ohjeiden tai menettelytapojen kehittämiseksi tupakoinninvastaisen tiedon kokoamisen, analysoimisen ja levittämisen määrittämiseksi.

4. Sopimuspuolien on kansallisen lain puitteissa edistettävä ja helpotettava julkisesti saatavissa olevan, tähän sopimukseen liittyvän tieteellisen, teknisen, sosioekonominen, kaupallisen ja lainopillisen tiedon vaihtoa sekä tupakkateollisuuden käytäntöjä ja tupakan viljelyä koskevan tiedon vaihtoa, ja niin tehdessään otettava huomioon kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolien erityistarpeet ja puututtava niihin. Jokaisen

intergovernmental organizations and other bodies, training and support for all those engaged in tobacco control activities, including research, implementation and evaluation.

2. The Parties shall establish, as appropriate, programmes for national, regional and global surveillance of the magnitude, patterns, determinants and consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke. Towards this end, the Parties should integrate tobacco surveillance programmes into national, regional and global health surveillance programmes so that data are comparable and can be analyzed at the regional and international levels, as appropriate.

3. Parties recognize the importance of financial and technical assistance from international and regional intergovernmental organizations and other bodies. Each Party shall endeavour to:

(a) establish progressively a national system for the epidemiological surveillance of tobacco consumption and related social, economic and health indicators;

(b) cooperate with competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, including governmental and nongovernmental agencies, in regional and global tobacco surveillance and exchange of information on the indicators specified in paragraph 3(a) of this Article; and

(c) cooperate with the World Health Organization in the development of general guidelines or procedures for defining the collection, analysis and dissemination of tobacco-related surveillance data.

4. The Parties shall, subject to national law, promote and facilitate the exchange of publicly available scientific, technical, socioeconomic, commercial and legal information, as well as information regarding practices of the tobacco industry and the cultivation of tobacco, which is relevant to this Convention, and in so doing shall take into account and address the special needs of developing country Parties and Parties

sopimuspuolen on pyrittävä:

(a) perustamaan vaiheittain tupakoinnin-vastaista toimintaa käsittelevistä laeista ja määräyksistä sekä tarpeen mukaan niiden valvontaa ja oikeusalaan koskevista tiedoista koostuva ajanmukainen tietokanta ja ylläpitämään sitä sekä tekemään yhteistyötä alueellisten ja maailmanlaajuisten tupakoinninvastaisten toimintaohjelmien kehittämiseksi;

(b) hankkimaan vaiheittain ajantasaista tietoa kansallisista valvontaohjelmista tämän artiklan 3 kohdan a alakohdan mukaisesti ja pitämään sitä yllä; sekä

(c) tekemään yhteistyötä toimivaltaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa sellaisen maailmanlaajuisen järjestelmän rakentamiseksi ja ylläpitämiseksi, jonka avulla voidaan säännöllisesti koota ja levittää tietoja tupakan tuotannosta ja valmistuksesta ja yleissopimukseen tai kansalliseen tupakanvastaiseen toimintaan vaikuttavasta tupakateollisuuden toiminnasta.

5. Sopimuspuolien olisi tehtävä yhteistyötä alueellisissa ja kansainvälisissä hallitustenvälisissä järjestöissä ja taloudellisissa instituutioissa ja kehityselimissä, joissa ne ovat jäsenenä, edistääkseen ja kannustaakseen teknisten ja taloudellisten voimavarojen hankkimista sihteeristölle, jotta kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia voidaan auttaa täyttämään tutkimusta, valvontaa ja tiedonvaihtoa koskevat sitoumukset.

21 artikla

Raportointi ja tiedonvaihto

1. Jokaisen sopimuspuolen on ajoittain annettava sopimuspuolikokoukselle sihteeristön kautta sopimuksen toimeenpanosta raportti, joka sisältää seuraavat seikat:

(a) tiedot lainsäädäntö-, täytäntöönpano- ja hallintotoimista tai muista toimista, joihin on ryhdytty sopimuksen täytäntöönpanemiseksi;

(b) tarvittavat tiedot kaikista rajoituksista tai esteistä, joita sopimuspuoli on sopimuksen täytäntöönpanossa kohdannut, ja toi-

with economies in transition. Each Party shall endeavour to:

(a) progressively establish and maintain an updated database of laws and regulations on tobacco control and, as appropriate, information about their enforcement, as well as pertinent jurisprudence, and cooperate in the development of programmes for regional and global tobacco control;

(b) progressively establish and maintain updated data from national surveillance programmes in accordance with paragraph 3(a) of this Article; and

(c) cooperate with competent international organizations to progressively establish and maintain a global system to regularly collect and disseminate information on tobacco production, manufacture and the activities of the tobacco industry which have an impact on the Convention or national tobacco control activities.

5. Parties should cooperate in regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions of which they are members, to promote and encourage provision of technical and financial resources to the Secretariat to assist developing country Parties and Parties with economies in transition to meet their commitments on research, surveillance and exchange of information.

Article 21

Reporting and exchange of information

1. Each Party shall submit to the Conference of the Parties, through the Secretariat, periodic reports on its implementation of this Convention, which should include the following:

(a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement the Convention;

(b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in its implementation of the Convention, and on

menpiteistä, joihin on ryhdytty näiden esteiden voittamiseksi;

(c) tarvittavat tiedot taloudellisesta ja teknisestä avusta, jota on annettu tai saatu tupakoinninvastaista toimintaa varten; sekä

(d) 20 artiklassa määritellyt tiedot valvonnasta ja tutkimuksesta; sekä

(e) 6 artiklan 3 kohdassa, 13 artiklan 2 ja 3 kohdissa ja 4 kohdan d alakohdassa, 15 artiklan 5 kohdassa ja 19 artiklan 2 kohdassa määritellyt tiedot.

2. Tällaisten kaikkien sopimuspuolien raporttien laatimistiheyden ja muodon määrittää sopimuspuolikokous. Jokainen sopimuspuoli laatii alkuraportin kahden vuoden kuluessa sopimuksen voimaantulosta sopimuspuolen alueella.

3. Sopimuspuolikokouksen on 22 ja 26 artiklan mukaan pyynnöstä harkittava järjestelyjä, joilla kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia autetaan täyttämään tämän artiklan mukaisten velvoitteet.

4. Salassapidon ja yksityisyyden osalta sopimuksen mukaiset raportit ja tiedonvaihto ovat kansallisen lain alaisia. Sopimuspuolet suojelevat keskinäisen sopimuksen mukaan kaikkea salassapidettävää tietoa, joka niiden välillä vaihdetaan.

22 artikla

Yhteistyö tieteen, tekniikan ja lain alueella ja niihin liittyvän asiantuntemuksen hankkiminen

1. Sopimuspuolien on oltava suoraan ja toimivaltaisten kansainvälisten elinten kautta yhteistyössä ja vahvistettava kykyään täyttää tästä yleissopimuksesta johtuvat velvoitteet ottaen samalla huomioon kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolien tarpeet. Tällaisen yhteistyön on edistettävä teknisen, tieteellisen ja lainopillisen asiantuntemuksen sekä teknologian siirtoa keskinäisen sopimuksen mukaan sellaisten kansallisten tupakoinninvastaisten toimintastrategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien perustamiseksi ja vahvistamiseksi, joiden tavoitteena on *muun muassa*:

(a) helpottaa tupakoinninvastaiseen toi-

the measures taken to overcome these barriers;

(c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided or received for tobacco control activities;

(d) information on surveillance and research as specified in Article 20; and

(e) information specified in Articles 6.3, 13.2, 13.3, 13.4(d), 15.5 and 19.2.

2. The frequency and format of such reports by all Parties shall be determined by the Conference of the Parties. Each Party shall make its initial report within two years of the entry into force of the Convention for that Party.

3. The Conference of the Parties, pursuant to Articles 22 and 26, shall consider arrangements to assist developing country Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.

4. The reporting and exchange of information under the Convention shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. The Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

Article 22

Cooperation in the scientific, technical, and legal fields and provision of related expertise

1. The Parties shall cooperate directly or through competent international bodies to strengthen their capacity to fulfill the obligations arising from this Convention, taking into account the needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Such cooperation shall promote the transfer of technical, scientific and legal expertise and technology, as mutually agreed, to establish and strengthen national tobacco control strategies, plans and programmes aiming at, *inter alia*:

(a) facilitation of the development, trans-

mintaan liittyvän teknologian, tiedon, taitojen, kykyjen ja asiantuntemuksen kehittämistä, siirtoa ja hankkimista;

(b) hankkia teknistä, tieteellistä, lainopillista ja muuta asiantuntemusta sellaisten kansallisten tupakoinninvastaisen toiminnan strategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien perustamiseksi ja vahvistamiseksi, joiden tavoitteena on sopimuksen täytäntöönpaneminen *muun muassa*:

- i) auttamalla pyynnöstä vahvan lainsäädännöllisen perustan ja teknisten ohjelmien kehittämisessä, mukaan luettuina ohjelmat, joilla estetään tupakansavulle altistuminen, edistetään ympäristön tupakansavulle altistumisen lopettamista ja suojellaan ympäristön tupakansavulle altistumiselta;
- ii) auttamalla tupakkatyöläisiä tarvittaessa kehittämään asianmukaisia taloudellisesti kannattavia ja laillisia vaihtoehtoisia toimeentulolähteitä taloudellisesti kannattavalla tavalla; sekä
- iii) auttamalla tupakankasvattajia tarvittaessa siirtämään maataloustuotantonsa vaihtoehtoihin sato- kasveihin taloudellisesti toteuttamiskelpoisella tavalla;

(c) tukea asianmukaisen henkilöstön asianmukaisia koulutus- tai tietoisuusohjelmia 12 artiklan mukaisesti;

(d) antaa tarvittaessa tarpeellista materiaalia, välineitä ja tarvikkeita sekä logistista tukea tupakoinninvastaisen toiminnan strategioita, suunnitelmia ja ohjelmia varten;

(e) etsiä tupakoinninvastaiseen toiminnan menetelmiä, nikotiiniriippuvuuden laaja-alainen hoito mukaan luettuna; sekä

(f) edistää tarpeen mukaan tutkimusta, jolla nikotiiniriippuvuuden laaja-alaisen hoidon hinta saadaan kohtuulliseksi.

2. Sopimuspuolikokouksen on edistettävä ja helpotettava teknisen, tieteellisen ja lainopillisen asiantuntemuksen ja teknologian siirtoa 26 artiklan mukaisesti taatulla taloudellisella tuella.

fer and acquisition of technology, knowledge, skills, capacity and expertise related to tobacco control;

(b) provision of technical, scientific, legal and other expertise to establish and strengthen national tobacco control strategies, plans and programmes, aiming at implementation of the Convention through, *inter alia*:

- i) assisting, upon request, in the development of a strong legislative foundation as well as technical programmes, including those on prevention of initiation, promotion of cessation and protection from exposure to tobacco smoke;
- ii) assisting, as appropriate, tobacco workers in the development of appropriate economically and legally viable alternative livelihoods in an economically viable manner; and
- iii) assisting, as appropriate, tobacco growers in shifting agricultural production to alternative crops in an economically viable manner;

(c) support for appropriate training or sensitization programmes for appropriate personnel in accordance with Article 12;

(d) provision, as appropriate, of the necessary material, equipment and supplies, as well as logistical support, for tobacco control strategies, plans and programmes;

(e) identification of methods for tobacco control, including comprehensive treatment of nicotine addiction; and

(f) promotion, as appropriate, of research to increase the affordability of comprehensive treatment of nicotine addiction.

2. The Conference of the Parties shall promote and facilitate transfer of technical, scientific and legal expertise and technology with the financial support secured in accordance with Article 26.

VIII OSA:

**INSTITUTIONAALISET JÄRJESTELYT
JA TALOUDELLISET VOIMAVARAT**

23 artikla

Sopimuspuolikokous

1. Täten perustetaan sopimuspuolikokous. Kokouksen ensimmäisen istunnon kutsuu koolle Maailman terveysjärjestö viimeistään yhden vuoden kuluttua tämän yleissopimuksen voimaantulosta. Kokous määrää seuraavien säännöllisten istuntojen paikan ja ajan ensimmäisessä istunnossaan.

2. Sopimuspuolikokouksen ylimääräisiä istuntoja pidetään muulloin siten, kuin kokous katsoo tarpeelliseksi tai jonkin sopimuspuolen kirjallisesta pyynnöstä edellyttäen, että pyyntöä tukee vähintään kolmasosa sopimuspuolista kuuden kuukauden kuluessa siitä, kun sopimuksen sihteeristö on toimittanut pyynnön niille.

3. Sopimuspuolikokouksen on hyväksyttävä menettelytapasäännöt yksimielisesti ensimmäisessä istunnossaan.

4. Sopimuspuolikokouksen on hyväksyttävä itselleen yksimielisesti rahoitussäännöt, säännöt sellaisten avustavien toimieliimien rahoitusta varten, joita se saattaa perustaa, sekä sihteeristön toimintaa koskevat rahoitusmääräykset. Jokaisessa varsinaisessa istunnossaan sen on hyväksyttävä talousarvio seuraavaan varsinaiseen istuntoon ulottuvaa talouskautta varten.

5. Sopimuspuolikokouksen on seurattava säännöllisesti yleissopimuksen toteuttamista ja tehtävä tarvittavat päätökset tehokkaan toimeenpanon edistämiseksi, ja se voi hyväksyä yleissopimukseen lisäpöytäkirjoja, liitteitä ja muutoksia 28, 29 ja 33 artiklan mukaisesti. Tätä tarkoitusta varten sen on:

(a) edistettävä ja helpotettava 20 ja 21 artiklassa tarkoitettua tiedonvaihtoa;

(b) edistettävä ja ohjattava vertailukelpoisten tutkimusmenetelmien ja tiedonkeruun kehittämistä ja säännöllistä parantelua sen lisäksi, mitä yleissopimuksen toimeen-

PART VIII:

**INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS
AND FINANCIAL RESOURCES**

Article 23

Conference of the Parties

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first session of the Conference shall be convened by the World Health Organization not later than one year after the entry into force of this Convention. The Conference will determine the venue and timing of subsequent regular sessions at its first session.

2. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat of the Convention, it is supported by, at least one-third of the Parties.

3. The Conference of the Parties shall adopt by consensus its Rules of Procedure at its first session.

4. The Conference of the Parties shall by consensus adopt financial rules for itself as well as governing the funding of any subsidiary bodies it may establish as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat. At each ordinary session, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary session.

5. The Conference of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Convention and take the decisions necessary to promote its effective implementation and may adopt protocols, annexes and amendments to the Convention, in accordance with Articles 28, 29 and 33. Towards this end, it shall:

(a) promote and facilitate the exchange of information pursuant to Articles 20 and 21;

(b) promote and guide the development and periodic refinement of comparable methodologies for research and the collection of data, in addition to those provided

panosta säädetään 20 artiklassa;

(c) edistettävä tarpeen mukaan strategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien sekä toimintaperiaatteiden, lainsäädännön ja muiden toimenpiteiden kehittämistä, toteuttamista ja arviointia;

(d) tarkasteltava sopimuspuolien antamia 21 artiklan mukaisia kertomuksia ja hyväksyttävä säännölliset kertomukset yleissopimuksen toteuttamisesta;

(e) edistettävä ja helpotettava 26 artiklan mukaista taloudellisten voimavarojen liikkeellepanoa yleissopimuksen toteuttamiseksi;

(f) perustettava sellaisia avustavia toimielimiä, jotka ovat tarpeen yleissopimuksen päämäärän toteuttamiseksi;

(g) pyydettyä tarpeen mukaan palveluja, yhteistyötä ja tietoja Yhdistyneiden kansakuntien järjestelmän toimivaltaisilta ja asianmukaisilta järjestöiltä ja elimiltä ja muilta kansainvälisiltä ja alueellisilta hallitustenvälisiltä järjestöiltä ja kansalaisjärjestöiltä ja elimiltä sopimuksen toimeenpanon vahvistamiseksi; sekä

(h) harkittava muita tarvittavia toimia sopimuksen tavoitteen saavuttamiseksi toteuttamistyössä saavutettujen kokemusten valossa.

6. Sopimuspuolikokouksen on päätettävä kriteereistä, jotka koskevat huomioitsijoiden osallistumista sen menettelyihin.

24 artikla

Sihteeristö

1. Sopimuspuolikokouksen on nimettävä pysyvä sihteeristö ja järjestettävä sen toiminta. Sopimuspuolikokouksen on pyrittävä tekemään tämä ensimmäisessä istunnossaan.

2. Siihen saakka, kun pysyvä sihteeristö nimetään ja perustetaan, sopimuksen sihteeristön toimista huolehtii Maailman terveysjärjestö.

3. Sihteeristön tehtävänä on:

for in Article 20, relevant to the implementation of the Convention;

(c) promote, as appropriate, the development, implementation and evaluation of strategies, plans, and programmes, as well as policies, legislation and other measures;

(d) consider reports submitted by the Parties in accordance with Article 21 and adopt regular reports on the implementation of the Convention;

(e) promote and facilitate the mobilization of financial resources for the implementation of the Convention in accordance with Article 26;

(f) establish such subsidiary bodies as are necessary to achieve the objective of the Convention;

(g) request, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent and relevant organizations and bodies of the United Nations system and other international and regional intergovernmental organizations and nongovernmental organizations and bodies as a means of strengthening the implementation of the Convention; and

(h) consider other action, as appropriate, for the achievement of the objective of the Convention in the light of experience gained in its implementation.

6. The Conference of the Parties shall establish the criteria for the participation of observers at its proceedings.

Article 24

Secretariat

1. The Conference of the Parties shall designate a permanent secretariat and make arrangements for its functioning. The Conference of the Parties shall endeavour to do so at its first session.

2. Until such time as a permanent secretariat is designated and established, secretariat functions under this Convention shall be provided by the World Health Organization.

3. Secretariat functions shall be:

(a) huolehtia sopimuspuolikokouksen ja sen avustavien toimielinten istuntojen järjestelyistä ja antaa niille tarvittavat palvelut;

(b) levittää sille toimitettuja sopimukseen liittyviä raportteja;

(c) pyydettyänsä tukea sopimuspuolia, erityisesti kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia, sopimuksen määräysten mukaisen tietojen kokoamisessa ja ilmoittamisessa;

(d) laatia raportteja sopimuksen mukaisesta toiminnastaan sopimuspuolikokouksen ohjauksessa ja toimittaa ne sopimuspuolikokoukselle;

(e) varmistaa sopimuspuolikokouksen ohjauksessa tarpeellinen koordinointi toimivaltaisten kansainvälisten ja alueellisten hallitustenvälisten järjestöjen ja muiden elinten kanssa;

(f) liittyä sopimuspuolikokouksen ohjauksessa sellaisiin hallinnollisiin tai sopimussellisiin järjestelyihin, joita sen tehtävien tehokas hoito mahdollisesti vaatii; ja

(g) toimittaa muita sopimuksessa ja sen lisäpöytäkirjoissa sihteeristölle määrättyjä tehtäviä sekä muita tehtäviä siten kuin sopimuspuolikokous määrää.

25 artikla

Sopimuspuolikokouksen ja hallitustenvälisten järjestöjen suhteet

Sopimuspuolikokous voi pyytää yhteistyötä toimivaltaisilta kansainvälisiltä ja alueellisilta hallitustenvälisiltä järjestöiltä, taloudelliset ja kehitystyötä tekevät laitokset mukaan luettuina, voidakseen tehdä teknistä ja taloudellista yhteistyötä tämän sopimuksen tavoitteen saavuttamiseksi.

26 artikla

Taloudelliset voimavarat

1. Sopimuspuolet tunnustavat, että taloudelliset voimavarat ovat tärkeitä tämän so-

(a) to make arrangements for sessions of the Conference of the Parties and any subsidiary bodies and to provide them with services as required;

(b) to transmit reports received by it pursuant to the Convention;

(c) to provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation and communication of information required in accordance with the provisions of the Convention;

(d) to prepare reports on its activities under the Convention under the guidance of the Conference of the Parties and submit them to the Conference of the Parties;

(e) to ensure, under the guidance of the Conference of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;

(f) to enter, under the guidance of the Conference of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(g) to perform other secretariat functions specified by the Convention and by any of its protocols and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

Article 25

Relations between the Conference of the Parties and intergovernmental organizations

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Convention, the Conference of the Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations including financial and development institutions.

Article 26

Financial resources

1. The Parties recognize the important role that financial resources play in achieving

pimuksen tavoitteen saavuttamisessa.

2. Jokaisen sopimuspuolen on annettava taloudellista tukea kansallisille toimille, joiden tarkoituksena on sopimuksen tavoitteen saavuttaminen kansallisten suunnitelmien, prioriteettien ja ohjelmien mukaisesti.

3. Sopimuspuolien on edistettävä tarpeen mukaan kahdenvälisten, alueellisten, alueiden sisäisten ja muiden monenvälisten rahoituskanavien käyttöä kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolien monialaisten, laajojen tupakoinninvastaisten ohjelmien kehittämisessä ja vahvistamisessa. Siten kansallisten kestävä kehityksen strategioiden yhteydessä pitäisi pohtia ja tukea taloudellisesti kannattavien, tupakantuotantoa korvaavien vaihtoehtojen ja esimerkiksi viljelykasvien määrän monipuolistamista.

4. Sopimuspuolien on kannustettava asianomaisia alueellisia ja kansainvälisiä hallitustenvälisiä järjestöjä ja taloudellisia ja kehitystyötä tekeviä laitoksia, joissa ne ovat edustettuina, antamaan taloudellista tukea kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolille ja siten auttamaan niitä täyttämään yleissopimuksen mukaiset velvoitteensa rajoittamatta osallistumisoikeuksia näissä järjestöissä.

Sopimuspuolet sopivat, että:

(a) ne auttavat sopimuspuolia täyttämään sopimuksen mukaiset velvoitteensa ja että kaikki asiaan liittyvät mahdollisesti käytettävissä olevat ja olemassaolevat, taloudelliset, tekniset ja muut julkiset ja yksityiset voimavarat, joita tupakanvastaiseen toimintaan on käytettävissä, pitäisi panna liikkeelle ja käyttää kaikkien sopimuspuolien ja varsinkin kehittyvien maiden ja siirtymätalouksmaiden hyödyksi;

(b) sihteeristön on pyynnöstä neuvottava kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolia käytettävissä olevien rahoituslähteiden osalta, jotta niiden on helpompi toteuttaa sopimuksen mukaiset velvoitteensa;

(c) sopimuspuolikokouksen on ensimmäisessä istunnossaan käsiteltävä olemassaolevia ja mahdollisesti käytettävissä olevia avun lähteitä ja mekanismeja sihteeristön tekemän tutkimuksen ja muun asiaan liittyvän tiedon perusteella ja harkittava niiden

the objective of this Convention.

2. Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of the Convention, in accordance with its national plans, priorities and programmes.

3. Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for the development and strengthening of multisectoral comprehensive tobacco control programmes of developing country Parties and Parties with economies in transition. Accordingly, economically viable alternatives to tobacco production, including crop diversification should be addressed and supported in the context of nationally developed strategies of sustainable development.

4. Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations, and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under the Convention, without limiting the rights of participation within these organizations.

The Parties agree that:

(a) to assist Parties in meeting their obligations under the Convention, all relevant potential and existing resources, financial, technical, or otherwise, both public and private that are available for tobacco control activities, should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing countries and countries with economies in transition;

(b) the Secretariat shall advise developing country Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate the implementation of their obligations under the Convention;

(c) the Conference of the Parties in its first session shall review existing and potential sources and mechanisms of assistance based on a study conducted by the Secretariat and other relevant information, and consider their adequacy; and

riittävyttä; ja että

(d) sopimuspuolikokous ottaa tämän käsittelyn tulokset huomioon päättäessään, onko tarpeen tehostaa olemassa olevia mekanismeja tai perustaa vapaaehtoinen maailmanlaajuinen rahasto tai jokin muu asianmukainen taloudellinen mekanismi, jolla lisärahoitusta kanavoidaan tarpeen mukaan kehitysmaa- ja siirtymätaloussopimuspuolille ja siten autetaan niitä toteuttamaan sopimuksen tavoitteet.

(d) the results of this review shall be taken into account by the Conference of the Parties in determining the necessity to enhance existing mechanisms or to establish a voluntary global fund or other appropriate financial mechanisms to channel additional financial resources, as needed, to developing country Parties and Parties with economies in transition to assist them in meeting the objectives of the Convention.

IX OSA

RIITAIKSIEN RATKAISEMINEN

27 artikla

Riitaisuuksien ratkaiseminen

1. Jos kahden tai useamman sopimuspuolen välille syntyy riita tämän sopimuksen tulkinnasta tai soveltamisesta, kyseisten sopimuspuolien on pyrittävä ratkaisemaan riita diplomaattiteitse neuvottelemalla tai muulla valitsemallaan rauhanomaisella keinolla, kuten esimerkiksi hyvällä palveluksella, välitysmenettelyllä tai sovittelulla. Jos sopimukseen ei päästä hyvän palveluksen, välitysmenettelyn tai sovittelun keinoin, riidan sopimuspuolet ovat edelleen velvollisia pyrkimään riidan ratkaisuun.

2. Ratifioidessaan, hyväksyessään tai vahvistaessaan muodollisesti yleissopimuksen taikka liittyessään siihen tai milloin tahansa sen jälkeen valtio tai alueellinen taloudellisen yhdentymisen järjestö voi ilmoittaa kirjallisesti tallettajalle, että se hyväksyy ratkaisemattomaan riitaan pakollisen ad hoc -välityksen tämän artiklan 1 kohdan mukaan sopimuspuolikokouksen yksimielisesti hyväksymien menettelytapojen mukaisesti.

3. Tämän artiklan määräyksiä sovelletaan kaikkiin lisäpöytäkirjoihin samoin kuin lisäpöytäkirjan sopimuspuolien välillä, ellei siinä muuta määrätä.

PART IX

SETTLEMENT OF DISPUTES

Article 27

Settlement of disputes

1. In the event of a dispute between two or more Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the Parties concerned shall seek through diplomatic channels a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice, including good offices, mediation, or conciliation. Failure to reach agreement by good offices, mediation or conciliation shall not absolve parties to the dispute from the responsibility of continuing to seek to resolve it.

2. When ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts, as compulsory, ad hoc arbitration in accordance with procedures to be adopted by consensus by the Conference of the Parties.

3. The provisions of this Article shall apply with respect to any protocol as between the parties to the protocol, unless otherwise provided therein.

X OSA:

SOPIMUKSEN KEHITTÄMINEN

28 artikla

Sopimuksen muutokset

1. Jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa muutoksia tähän sopimukseen. Muutokset käsittelee sopimuspuolikokous.

2. Sopimuksen muutokset hyväksyy sopimuspuolikokous. Sihteeristö toimittaa sopimuspuolille jokaisen kokoukselle ehdotetun muutoksen tekstin vähintään kuusi kuukautta ennen istuntoa, jossa sitä on ehdotettu hyväksyttäväksi. Sihteeristö myös ilmoittaa ehdotetuista muutoksista sopimuksen alikirjoittajille ja tiedoksi tallettajalle.

3. Sopimuspuolien on pyrittävä kaikin tavoin pääsemään yksimieliseen sopimukseen kaikista kokoukselle tehdyistä muutosehdotuksista. Jos yksimielisyyden saavuttamiseksi on yritetty kaikkea eikä sopimukseen ole päästy, viimeisenä keinona on muutoksen hyväksyminen äänestyksessä kolmen neljäsosan enemmistöllä istunnossa läsnä olevista ja äänestävistä sopimuspuolista. Tässä artiklassa istunnossa läsnä olevat ja äänestävät sopimuspuolet tarkoittaa sopimuspuolia, jotka ovat läsnä ja äänestävät joko vastaan tai puolesta. Sihteeristö ilmoittaa kaikki hyväksytyt muutokset tallettajalle, joka toimittaa ne kaikille sopimuspuolille hyväksyttäväksi.

4. Muutosta koskevat hyväksymisasiakirjat on toimitettava tallettajalle. Tämän artiklan 3 kohdan mukaisesti hyväksytty muutos tulee voimaan sen hyväksyneiden sopimuspuolien osalta yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona tallettaja on vastaanottanut asiakirjan, jonka on hyväksynyt vähintään kaksi kolmasosaa yleissopimuksen sopimuspuolista.

5. Kaikkien muiden sopimuspuolien osalta muutos tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä siitä päivästä, jona kyseinen sopimuspuoli toimittaa tallet-

PART X:

DEVELOPMENT OF THE CONVENTION

Article 28

Amendments to this Convention

1. Any Party may propose amendments to this Convention. Such amendments will be considered by the Conference of the Parties.

2. Amendments to the Convention shall be adopted by the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment to the Convention shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of the Convention and, for information, to the Depositary.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to the Convention. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, Parties present and voting means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for acceptance.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this Article shall enter into force for those Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least two-thirds of the Parties to the Convention.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of accep-

tajalle asiakirjan, jolla hyväksyy sanotun muutoksen.

29 artikla

Tämän sopimuksen liitteiden hyväksyminen ja muuttaminen

1. Tämän sopimuksen liitteiden ja niiden muutosten ehdottamisessa, hyväksymisessä ja voimaansaattamisessa menettellään 28 artiklan mukaisesti.

2. Sopimuksen liitteet ovat olennainen osa sopimusta, ja viittaus sopimukseen tarkoittaa samanaikaisesti viittaamista sen kaikkiin liitteisiin, ellei toisin nimenomaisesti määrätä.

3. Liitteet voivat olla ainoastaan luetteloita, lomakkeita ja muuta kuvaavaa aineistoa, joka liittyy menettelytapa-asioihin tai tieteellisiin, teknisiin tai hallinnollisiin asioihin.

XI OSA:

LOPPUMÄÄRÄYKSET

30 artikla

Varaumat

Tähän sopimukseen ei voi tehdä varaumia.

31 artikla

Irtisanominen

1. Sopimuspuoli voi irtisanoa sopimuksen tallettajalle toimitetulla kirjallisella ilmoituksella milloin tahansa sen jälkeen, kun on kulunut kaksi vuotta siitä päivästä, jona tämä sopimus on sopimuspuolen osalta tullut voimaan.

2. Irtisanominen tulee voimaan yhden vuoden kuluttua siitä, kun tallettaja on saanut irtisanomisilmoituksen, tai irtisanomisilmoituksessa mahdollisesti ilmoitettuna myöhempanä päivämääränä.

3. Sopimuksen irtisanoneen sopimuspuolen, katsotaan irtisanoneen myös kaikki li-

tance of the said amendment.

Article 29

Adoption and amendment of annexes to this Convention

1. Annexes to this Convention and amendments thereto shall be proposed, adopted and shall enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 28.

2. Annexes to the Convention shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to the Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.

3. Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.

PART XI:

FINAL PROVISIONS

Article 30

Reservations

No reservations may be made to this Convention.

Article 31

Withdrawal

1. At any time after two years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also hav-

säpöytäkirjat, joiden sopimuspuolena se on.

32 artikla

Äänestys-oikeus

1. Jokaisella tämän sopimuksen sopimuspuolella on yksi ääni, ellei tämän artiklan 2 kohdassa toisin määrätä.

2. Alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt voivat toimivaltansa puitteissa olevissa asioissa käyttää äänioikeuttaan vain sellaisen äänimäärän mukaisesti, joka vastaa niiden tämän sopimuksen sopimuspuolina olevien jäsenvaltioiden määrää. Tällainen järjestö ei saa käyttää äänioikeuttaan, jos joku sen jäsenvaltioista käyttää omaa äänioikeuttaan, ja päinvastoin.

33 artikla

Lisäpöytäkirjat

1. Jokainen sopimuspuoli voi ehdottaa lisäpöytäkirjaa. Ehdotukset käsittelee sopimuspuolikokous.

2. Sopimuspuolikokous voi hyväksyä tähän sopimukseen lisäpöytäkirjoja. Lisäpöytäkirjojen hyväksymisessä on kaikin tavoin pyrittävä yksimieliseen päätökseen. Jos kaikki yritykset yksimielisyyden saavuttamiseksi on tehty eikä yksimielisyyttä ole saavutettu, viimeisenä keinona on lisäpöytäkirjan hyväksyminen äänestyksessä kolmen neljäsosan enemmistöllä istunnossa läsnä olevista ja äänestävistä sopimuspuolista. Tässä artiklassa istunnossa läsnä olevat ja äänestävät sopimuspuolet tarkoittaa sopimuspuolia, jotka ovat läsnä ja äänestävät joko vastaan tai puolesta.

3. Sihteeristö toimittaa sopimuspuolille jokaisen ehdotetun lisäpöytäkirjan tekstin vähintään kuusi kuukautta ennen sitä istuntoa, jossa se on ehdotettu hyväksyttäväksi.

4. Lisäpöytäkirjan sopimuspuolien voivat olla vain sopimuksen sopimuspuolet.

5. Jokainen sopimuksen lisäpöytäkirja sitoo vain kyseisen lisäpöytäkirjan sopimuspuolia. Vain lisäpöytäkirjan sopimuspuolet voivat tehdä päätöksiä asioista, jotka liittyvät yksinomaan kyseiseen lisäpöytäkirjaan.

ing withdrawn from any protocol to which it is a Party.

Article 32

Right to vote

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to the Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

Article 33

Protocols

1. Any Party may propose protocols. Such proposals will be considered by the Conference of the Parties.

2. The Conference of the Parties may adopt protocols to this Convention. In adopting these protocols every effort shall be made to reach consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the protocol shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For the purposes of this Article, Parties present and voting means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

3. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption.

4. Only Parties to the Convention may be parties to a protocol.

5. Any protocol to the Convention shall be binding only on the parties to the protocol in question. Only Parties to a protocol may take decisions on matters exclusively relating to the protocol in question.

6. Jokaisen lisäpöytäkirjan voimaantulomisedellytykset on määritettävä kyseisessä asiakirjassa.

34 artikla

Allekirjoittaminen

Tämän sopimuksen voivat allekirjoittaa Maailman terveysjärjestön päämajassa Genevessä 16 kesäkuuta 2003 alkaen 22 kesäkuuta 2003 saakka ja sen jälkeen Yhdistyneiden kansakuntien päämajassa New Yorkissa 30 kesäkuuta 2003 alkaen 29 kesäkuuta 2004 saakka kaikki Maailman terveysjärjestön jäsenet sekä kaikki valtiot, jotka eivät ole Maailman terveysjärjestön jäseniä mutta ovat Yhdistyneiden kansakuntien jäseniä, sekä alueelliset taloudellisen yhdentymisen järjestöt.

35 artikla

Ratifiointi, hyväksyminen, muodollinen vahvistaminen tai liittyminen

1. Valtioiden on ratifioitava tai hyväksyttävä tämä sopimus tai liityttävä siihen, ja alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön on vahvistettava se muodollisesti tai liityttävä siihen. Sopimukseen voi liittyä siitä päivästä lähtien, jona se suljetaan allekirjoittamista varten. Ratifiointi-, hyväksymis-, muodolliset vahvistamis- ja liittymisasiakirjat toimitetaan tallettajalle.

2. Kaikki sopimuksen velvoitukset sitovat jokaista alueellista taloudellisen yhdentymisen järjestöä, josta tulee yleissopimuksen sopimuspuoli ilman, että yksikään sen jäsenvaltioista on jäsen. Jos järjestön jäsenvaltioista yksi tai useampia on yleissopimuksen sopimuspuoli, järjestön ja sen jäsenvaltioiden on päätettävä kunkin velvollisuuksista yleissopimuksen alaisten velvoitteiden toteuttamiseksi. Sellaisissa tapauksissa järjestöllä ja jäsenvaltioilla ei ole oikeutta käyttää sopimuksen mukaisia oikeuksia samanaikaisesti.

3. Alueellisten taloudellisen yhdentymisen järjestöjen on muodolliseen vahvistami-

6. The requirements for entry into force of any protocol shall be established by that instrument.

Article 34

Signature

This Convention shall be open for signature by all Members of the World Health Organization and by any States that are not Members of the World Health Organization but are members of the United Nations and by regional economic integration organizations at the World Health Organization Headquarters in Geneva from 16 June 2003 to 22 June 2003, and thereafter at United Nations Headquarters in New York, from 30 June 2003 to 29 June 2004.

Article 35

Ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations. It shall be open for accession from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depositary.

2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to the Convention without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of those organizations, one or more of whose Member States is a Party to the Convention, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to

seen liittyvissä asiakirjoissaan tai liittymisasiakirjoissaan ilmoitettava, kuinka laaja toimivalta niillä on yleissopimuksen kattamissa asioissa. Näiden järjestöjen on myös ilmoitettava kaikista toimivaltansa laajuuden merkittävistä muutoksista tallettajalle, joka ilmoittaa niistä edelleen sopimuspuolille.

36 artikla

Voimaantulo

1. Tämä sopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun neljäskymmenes ratifiointi-, hyväksymis- tai muodollinen vahvistamis- tai liittymisasiakirja on toimitettu tallettajalle.

2. Sopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä ratifiointi-, hyväksymis- tai liittymisasiakirjan talletuspäivämäärästä jokaisen valtion osalta, joka ratifioi tai hyväksyy sopimuksen tai liittyy siihen sen jälkeen, kun tämän voimaantuloartiklan 1 momentissa määrätyt ehdot on täytetty.

3. Sopimus tulee voimaan yhdeksäntenäkymmenentenä päivänä muodollisen vahvistamis- tai liittymisasiakirjan talletuspäivämäärästä jokaisen alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön osalta, joka tallettaa muodollisen vahvistus- tai liittymisasiakirjan, sen jälkeen, kun tämän artiklan 1 momentissa määrätyt ehdot on täytetty.

4. Tässä artiklassa alueellisen taloudellisen yhdentymisen järjestön tallettamia asiakirjoja ei katsota olevan lisäyksiä järjestön valtiojäsenten tallettamien asiakirjoihin.

37 artikla

Tallettaja

Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteeri on tämän sopimuksen ja siihen ja lisäpöytäkirjoihin 28, 29 ja 33 artiklan mukaisesti hyväksytyjen muutosten tallettaja.

formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depositary, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

Article 36

Entry into force

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.

2. For each State that ratifies, accepts or approves the Convention or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

3. For each regional economic integration organization depositing an instrument of formal confirmation or an instrument of accession after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of its depositing of the instrument of formal confirmation or of accession.

4. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of the organization.

Article 37

Depositary

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention and amendments thereto and of protocols and annexes adopted in accordance with Articles 28, 29 and 33.

38 artikla

Todistusvoimaiset tekstit

Tämän sopimuksen alkuperäinen kappale, jonka arabian-, kiinan-, englannin-, ranskan-, venäjän- ja espanjankieliset tekstit ovat yhtä todistusvoimaisia, talletetaan Yhdistyneiden kansakuntien pääsihteerin huostaan.

TÄMÄN VAKUUDEKSI allekirjoittaneet ovat asianmukaisesti siihen valtuutettuina allekirjoittaneet tämän sopimuksen.

GENEVESSÄ tänä (päiväys) päivänä vuonna 2003.

Neljäs täysistunto 21 toukokuuta 2003

A56/VR/4

Article 38

Authentic texts

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention.

DONE at GENEVA this [date of month] two thousand and three.

Fourth plenary meeting 21 May 2003

A56/ VR/4

s. 17 ¹ Asiakirja A56/INF.DOC./7.

s. 25 ² ”Kansallinen” tarkoittaa tarvittaessa myös alueellisia taloudellisen yhdentymisen järjestöjä

s. 37 ³ Lisäpöytäkirjan pikaisesta hyväksymisestä tupakkatuotteiden laittoman kaupan osalta on keskusteltu paljon koko alustavan ja varsinaisen neuvotteluprosessin ajan. Hallitustenvälinen neuvotteluelin voi panna lisäpöytäkirjaneuvottelut vireille heti, kun tupakanvastainen puiteyleissopimus on hyväksytty, tai ne voi panna vireille sopimuspuolikokous myöhemässä

s.17 ¹Document A56/INF.DOC./7.

s.25 ² Where appropriate, national will refer equally to regional economic integration organizations

s. 37 ³ There has been considerable discussion throughout the pre-negotiation and negotiation process concerning the adoption of an early protocol on illicit trade in tobacco products. The negotiation of such a protocol could be initiated by the INB immediately following the adoption of the FCTC, or at a later stage by the Conference of the Parties.